

Poština plačana v gotovini

GLASILO
LJUBLJANSKIH
ŠTUDENTOV

Leto III

Ljubljana, 18. marca 1953

Štev. 5

tribuna

je odmevalo po dvorani Kolarčeve Univerze v Beogradu, ko je tovariš Milovan Djilas pozdravil kongres in predal tudi pozdrave Tita in njegovo obznanje, da se kongresa ne bo mogel udeležiti, ker ima važne državniške posle. Mladina, ki se je zbrala iz vseh delov naše države tega ni mogla in ni hotela razumeti. Vsak dan znova so odmevali vzkliki po dvorani. Delovno predsedstvo je bilo v skrbih, da bo moralo prekiniti z delom kongresa. Tuji gosti, ki so bili navzoči, so se začudeni obračali po dvorani. »Le kaj neki jim je, tem mladim?« Kdor je opazoval je moral na tihem priznati: »To je manifestacija ljubezni in zaupanja«.

Ljudska mladina Jugoslavije je prejela visoko priznanje naše domovine. Red junaka socialističnega dela. V referatu sekretarja CK LMJ tov. Neoritiča je bilo zake-to vse ogromno delo, ki ga je naša mlada generacija doprinešla v preteklih letih, ko je pomagala dvigati deželo iz ruševin in graditi nanovo.

S tem kongresom je stopila jugoslovanska mladina na nova polja dejavnosti. Potrebe po neposrednem kolektivnem fizičnem delu mladinskih množic so v tem času že odpadle. Iz parole: »Vsi v delovne brigade!« se je porodila sedaj druga, naša družbeni stvarnost bolj odgovarjajoča: »v borbo za socialistično vzgojo mladine!« Od gesla »mi smo gradili progo, proga je gradila naša mladina danes je ni odstopila. Kongres je odločil, da bodo v prihodnosti je organizirali delovne brigade — v novih pogojih, s svetlim ciljem: zblizati in seznaniti mlade ljudi in jim nuditi kolektivno vzgojo.

Diskusija je bila izredno bogata. Zastopnik Bosne je prikazoval, kakine težave imajo na vasi, kako se vajino boro proti zao staloosti, za pravilno šolanje mladine. Delegat iz vrst granitarjev je preprosto orisal nekaj dogodkov, ki jih doživljajo številni mladinci ob naših mejah vsak dan. Mlad Siptar je v svojem trdem narečju z močnim glasom razlagal kaj boče njihova mladina, kako se sestajajo in se uče pisati. Zastopnik madžarske nacionalne manjšine in izrazil srečo in zadovoljstvo svoje mladine, ki je našla v Jugoslaviji svojo pravo domovino. Predstavniki mlade literarne generacije je govoril o »mrazu«, ki ga smatrajo nekateri pesniki, da je nerazdružljivo s pravim »bohemom« in o svetlih, duhoviti stremiljenji pri drugih in kako se vse to prepleta in teži k svojemu lastnemu umetniškemu izrazu. Slovenski zastopniki so govorili o uspehih izobraževalnih tečajev, naši študenti pa o boju za uveljavljanje demokratičnih principov na slovenski Univerzi in o drugih študentskih problemih.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Želimo tesno sodelovanje

Razgovor našega urednika s predstavnik Federacije turških študentov

V kongresa Ljudske mladine Jugoslavije se je udeležila kot gost tudi delegacija Federacije turških študentov. Podpredsednik te Federacije je odgovoril našemu uredniku na nekatera vprašanja, ki jih v celoti objavljamo.

Vprašanje: Kakšni so, prosim, vaši vtisi iz Jugoslavije in s kongresa?

Odgovor: Predvsem moram poudariti svoje veliko zadovoljstvo nad prijateljskim sprejemom, ki so nam ga priredili jugoslovanski študenti in naša mladina sploh. Kakor pri nas sem opazil tudi med vami izredno veliko zanimanje za življenje obeh dežel in njune probleme.

Kakor sem mogel videti je vaš kongres delal zelo demokratično in tudi mi pričakujemo, da bo njegovo delo rodilo nove velike uspehe v delu in razvoju vaše organizacije, s katero nameravamo iskreno čim tesneje sodelovati.

(Nadaljevanje na 3. strani)

SESTANEK CENTRALNEGA ODBORA

Novi predsednik CO je Mika Tripalo iz Zagreba

10. marca je bil v Beogradu sestanek Centralnega odbora Zveze študentov Jugoslavije, katerega so se udeležili tudi delegati ZSJ na V. kongresu LMJ.

Centralni odbor je razpravljal o delu Zveze študentov v zimskem semestru ter o izkuznih posameznih univerzitetnih centrov v raznih oblikah aktivnosti. CO je ugotovil, da

imajo ljubljanski študentje v okviru ZSJ slabe možnosti za družbeno udejstvovanje, ker so brez materialnih sredstev. Pri odgovornih forumih je slabo razumevanje za kulturne potrebe študentov v Ljubljani. Po-

samezni člani CO so v diskusiji razpravljali tudi o osnutku univerzitetnega zakona in dani določene pripombe.

Nadalje je CO ZSJ obravnaval vprašanje sodelovanja in zveze med posameznimi univerzitetnimi centri v državi. Med fakultetno sodelovanje, kakršno so že vzpostavili pravniški, ekonomisti in geografi (n. pr. Ljubljana — Beograd), je treba poglobiti tudi na ostalih fakultetah. Za izmenjavo informacij mora skrbeti študentski tisk in različne publikacije naj prispevajo v posredovanju izkušenj na posameznih univerzah.

Na sestanku je bila formirana komisija, ki bo s pristojnimi oblastvenimi in visokoškolskimi organi skušala rešiti penece vprašanje absolventskega staža na tehničnih in medicinskih fakultetah.

Centralni odbor je ob zaključku razpravljal tudi o metodi svojega dela. Izvolil so novega predsednika CO ZSJ tov. Miko Tripalo, študenta prava iz Zagreba, dosedanjega sekretarja Centralnega komiteja Ljudske mladine Hrvatske in novega sekretarja CO ZSJ tov. Mišo Nikolića, študenta tehnike iz Beograda.

Dosedanji predsednik CO ZSJ tov. Milorad Pešić je nastopil službeno dolžnost, dosedanj sekretar CO ZSJ tov. Jakša Bučević pa je prevzel novo odgovornost v Centralnem komiteju Ljudske mladine Jugoslavije.

Na zasedanju so bili navzoči tudi predstavniki študentskih unij iz Grčije, Turčije in Francije, ki so sodelovali v diskusiji in poudarili potrebo tesnega sodelovanja z Zvezo študentov Jugoslavije.

ZAHVALNO PISMO
IZ NIZOZEMSKA

Ob katastrofi, ki je prizadela Nizozemsko je UO ZSJ poslal sožalno pismo organizacije nizozemskih študentov.

Te dni smo prejeli od nizozemskih študentov pismo naslednje vsebine:

Dragi prijatelji!

Prejmite iskreno zahvalo za vaše pismo, v katerem ste izrazili svoje sožalje spriču nacionalne katastrofe, ki je zadela našo državo.

Mislimo, da ni treba posebej poudarjati, da bodo izrazi simpatij, ki smo jih prejeli iz vseh držav sveta, dali Nizozemski moči, da bo lažje prenašala težave in bol te katastrofe.

Prejmite dragi prijatelji izraze našega odličnega spoštovanja.

M. C. A. Klinkenbergh
Predsednik

Sestanek Univerzitetnega odbora ZSJ
ZA DEMOKRACIJO!

Sekretariat razrešen — Izvoljeno predsedstvo univerzitetnega odbora: Hinko Urbanc, Pavle Šegula, Janez Šinkovec in Rino Simoneti — Tajnik UO je Irena Koželj

Z delom prično: Odbor za ekonomsko-socialna vprašanja, športni, kulturno-prosvetni in tiskovni odbor ter odbor za mednarodne zveze

Zaradi kvalitetnega napredka v delu naše Zveze se je zadnji čas vedno bolj kazala potreba po reorganizaciji dela predvsem našega vodilnega foruma — Univerzitetnega odbora. Izkazalo se je, da Sekretariat zaradi dela po sektorjih, ki so že davno prerasli okvir zmogljivosti enega samega človeka, pri nadaljnji demokrati-zaciji dela, sploh ni več dorasel nalogam, ki bi jih moral izvrševati. Zaradi tega je Univerzitetni odbor obravnaval na svoji zadnji seji dne 16. marca vprašanje reorganizacije. Po sedemurni seji so bili sprejeti sledeči važnejši zaključki:

Sekretariat je bil razrešen in izvoljeno je bilo Predsedstvo Univerzitetnega odbora, ki ga tvorijo poleg predsednika še trije podpredsedniki (izvoljeni so bili: Urbanc Hinko za predsednika, za podpredsednike pa Šegula Pavle, Šinkovec Janez in Simoneti Rino).

Poleg predsedstva bo Univerzitetni odbor imel tudi tajništvo. Posle tajnika bo vršila po izvolitvi tov. Koželj Irena. Vse ostalo delo pa bodo v bodoče vodili izključno odbori, ki bodo v glavnem voljeni, ako to le dopušča

njihov karakter (športni in ekonomsko-socialni odbor). Univerzitetni odbor je tudi del svojih članov razporedil na delo v te posamezne odbore, da bi jih tako opogledil in jim omogočil, da takoj začno z delom ker bi sicer reorganizacija čutila Zveza, kar bi pri trenutnem zaletu v delu organizacije bilo slabo in škodljivo.

Univerzitetni odbor je sklenil, da začne z delom sledeči odbori: Odbor za ekonomsko-socialna vprašanja, športni odbor, kulturno-prosvetni odbor, odbor za mednarodne zveze in tiskovni odbor. Po sklepu UO bo v bodoče zaradi ugleda pred inozemstvom predsednik mednarodnega odbora tudi obnem podpredsednik Univerzitetnega odbora.

Naloga predsedstva bo, da prvenstveno spremlja celotno politično dogajanje na Univerzi in izvede nje in temu dogajanju primerno ukrepa. Poleg te naloge, bo njegova naloga predvsem reprezentančna. Celotno funkcijo vodstva bo v bodoče imel izključno Univerzitetni odbor, da se bo tako dosegla kolektivna odgovornost. Položaj na Univerzi stvarno ne dopušta, da bi o življenju in delu Zveze študentov odločala skupina sedmih ali devetih ljudi. V razpravi se je jasno občutila zavest, da je delo na Univerzi postalo zelo široko in vsestransko in

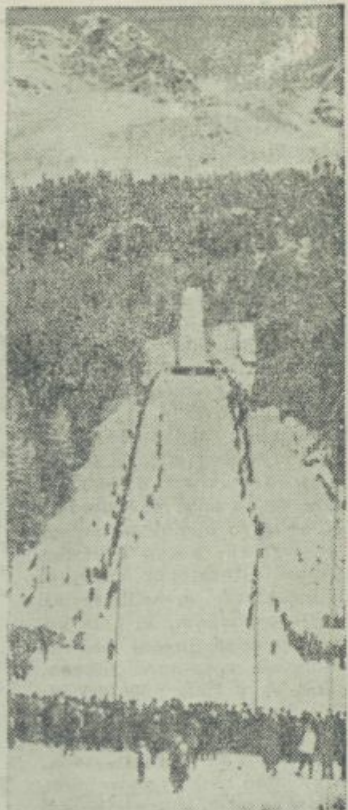
da je reorganizacija samo posledica tega širokega dela.

O vprašanju našega tiska je Univerzitetni odbor prav tako razpravljal. Soglasno je bilo sprejeto mnenje, da je treba ustanoviti tiskovni odbor, ki naj bi bil sestavljen poleg študentov tudi iz naših starejših tovarišev, ki se danes poklicno bavijo z novinarstvom ali drugim javnim delom.

Za urednika lista je bil izvoljen tov. Lipušek Boris, ki je do sedaj opravljal posle sekretarja Univerzitetnega odbora. Tov. Kranjc Stanka bo v bodoče urednik mednarodne rubrike, tov. Zlajpah Vlado urednik športne rubrike in tov. Goloub Marinka urednik kulturne rubrike. Mesto odgovornega urednika je trenutno ostalo nezasedeno in bo UO sprejel odločitev na svoji prihodnji seji, ki bo 26. marca ob pol osmi uri zvečer.

Za člana jugoslovanske delegacije, ki bo sodelovala pri delu Kongresa Federacije turških študentov v Ankari 10. aprila, je UO izvolil tov. Rode Vitjo. Na prihodnji seji bo Univerzitetni odbor razpravljal o organizaciji podkomiteja WUS v Ljubljani, potrdil nove odbore in prejel poročila o delu komisije za kulturno-prosvetno dejavnost študentov, ki bo zasedala 18. marca pri Centralnem odboru v Beogradu.

Univerzitetni odbor je sklenil, da Združenja, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti napram Univerzitetnemu odboru v bodoče ne bodo mogla več izkoristiti ugodnosti, ki jih Zveza pripori svojim članom (ukinjeno bo izdajanje prevoznih olajšav, gledaliških in drugih kart in postavljeno vprašanje znižanih stanarin v domovih).

Olimpijska skakalnica v St. Moritzu, na kateri je Gorisek postavil nov rekord 72 m (prej Bradl 71 metrov)

JARA
GOSPODA
SLOVENSKI
FORSYTI?

Na 5. strani

Obisk pri predsedniku Sveta za znanost in kulturo, tovarišu

RODOLJUBU
ČOLAKOVIČU

Skupina študentov, je bila 11. t. m. sprejeta pri predsedniku Sveta za znanost in kulturo. V pogovoru so naši tovariši iznesli svoje misli o tesnih študentskih vezeh in neurejenosti študijskih raz-
dihim po naših univerzah in visokih šolah. Absolventske staž, ki je marsikje nerealna zaradi neurejenosti študijskih načrtov, je hudo prizadel veliko število naših študentov. S potekom staža jim prenehajo vse ugodnosti, ki jih sicer uživa študent. Vse to so resni problemi nas vseh. Tovariš Rodoljub Čolakovič je predlagal delegacijo, da mu vse takšne težave temeljito dokumentirajo in predložijo. Razen tega je pripomnil, da so republike samostojne in svojih odločitev in da smo študenti dolžni prispevati svoje pripombe in mnenja fakultetnim oblastem.

Zveza študentov bo poslala delegacijo na kongres mladine Turčije

Predsednik študentske mladine Turčije je na sestanku CO ZSJ, kateremu je prisostvoval, povabil ZSJ, da pošlje svoje predstavnike na kongres turške mladine, ki bo prihodnji mesec v Ankari.

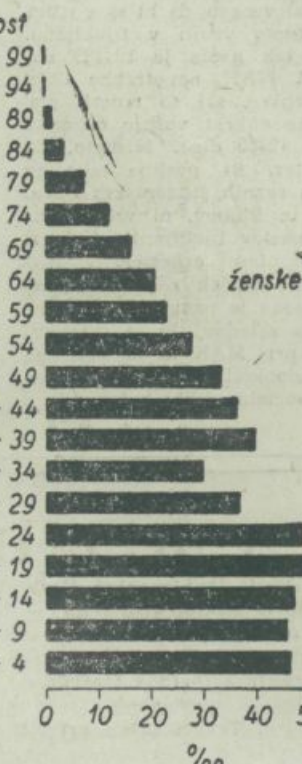
V 100 letih le 3% Slovencev več

Pred popisom prebivalstva

V zvezi s popisom prebivalstva, ki ga bomo izvedli pri nas konec marca letošnjega leta bo prav, če si ogledamo nekaj števil, ki predstavljajo delež splošne izobrazbe, o katerih pa v teku svojega študija v naših srednjih šolah in pozneje na večini fakultet in visokih šolah skoraj nihče ne izvemo.

V mesecu januarju letos je profesor Ilesič v enem od svojih člankov omenil hitro naraščanje števila ljudi na zemlji. Vsako uro se poveča število prebivalstva za 3000 in vsak dan za približno 70.000 ljudi. Ocenjuje-mo, da je v letu 1650 živel na svetu okrog 545 milijonov ljudi, v letu 1950 pa je živel na svetu že skoraj dve in pol milijardi ljudi.

Te ugotovitve pa seveda ne veljajo za vse dežele enako. Za malo, poldrugmilijonsko Slovenijo ocenjujemo število prebivalstva v letu 1857 na 1.036.000, v letu 1948 pa smo popisali na istem ozemlju 1.392.000

slovanskimi narodi in v primeri z ostalimi narodi po svetu je delo, ki še čaka svojega obdelovalca. Pokazal bi se nam zgodovinski tribut, ki smo ga Slovenci plačali na svoji poti k socializmu in progresu.

Kako težko so bile izgube v drugi svetovni vojni, so nam povedali rezultati iz popisa prebivalstva v letu 1948. V tej vojni so bile izgube žena nižje od izgub moških. Medtem ko je bilo v letu 1931 še 1052 žensk na 1000 moških v Sloveniji, je bilo leta 1948 1132 žensk na 1000 moških. Najtežje izgube moških so bile na Dolenjskem. Naši fantje in moške so padli v letih polne delovne sposobnosti, največ v starosti od 18 do 34 let. Zato življenjske drevesce po petletnih starostnih skupinah nazorno kaže naše velike vojne izgube tam, kjer je izdolenbo, namesto da bi se enakomerno dvigalo v piramidi proti svojemu stoletnemu življenjskemu vrhu.

O istem dejstvu govore še številke o odvozelih ljudeh. Na Slovenskem smo imeli leta 1948 okrog 100 tisoč vdovcev in vdov, od tega pa je bilo tri četrtine žena.

Popis prebivalstva že zdavnaj ni več samo preštevanje ljudi, kot je bil še pred sto leti. Danes je to obširen opis ljudi, ki žive v določenih dobi, opis njihove ekonomske družbene in biološke strukture. Dasi je Slovenija za svoj ekonomsko družbeni napredek plačevala strašno človeški davek, se je ekonomsko hitro razvila in v zadnjih 60 letih znižala delež kmečkega prebivalstva na račun prebivalstva, ki se preživlja od industrijske in obrtno produktivnih gospodarskih panog, za celih 25 odstotkov. V letih 1890 se je s kmetijstvom preživljalo še 75 odstotkov vseh ljudi na Slovenskem, v letu 1948 samo še 49 odstotkov!

Največji delež industrijsko-obrtnega prebivalstva je v severnem delu Slovenije in v kraju Trbovlje, malo pa je v industrijsko obrtno prebivalstva v vzhodnem delu Slovenije (raen Maribora) in v primorskih okrajih.

(Konec na 6. strani)

Turška in grška študentska delegacija prvič v Ljubljani

S turško delegacijo dosežen načelen sporazum o sodelovanju in izmenjavi. Delegacija je obiskala Študentsko naselje, Bled in Kranjsko goro

V dneh 12. in 13. marca je bila v Ljubljani kot naš gost delegacija turških in grških študentov, ki je sodelovala pri delu V. kongresa LMJ. V delegaciji turških študentov sta bila g. Vedat Özsan, predsednik mladinskega komiteja republike Turčije in g. Altan Güle, pooblaščenik Federacije turških študentov. Grško delegacijo pa so tvorili g. Jerom Delenda, predsednik Združenja študentov prava v Atenah, g. Jean Papadimitriu, predsednik Združenja filozofske fakultete v Atenah in gđ. Katarina Petropulu, član Odbora Združenja študentov filozofije v Atenah.

Turški in grški študenti med nami

Ker člani grške delegacije niso imeli popolnomočenj za sklepanje kakršnih koli pogodb, dogovorov ali sporazumov, je naša delegacija z njimi vodila le okvirne razgovore, ki niso presegli sporazuma o izmenjavi našega tiska in poročil o življenju študentov.

Med našimi zastopniki in turško delegacijo je bilo temeljito obravnavanih niz važnih vprašanj, ki so zanimala neposredno obe stranki.

Obe delegaciji sta si prvi dan svojega bivanja v Ljubljani ogledali ljubljanski grad, ručarski in vodogradbeni institut ter Univerzitetno knjižnico. Drugi dan pa sta delegaciji ob-

iskali poleg Kranja in Kranjske gore tudi Bled, kjer so se napredovali razgovori o medsebojnem sodelovanju. Zastopniki našega Univerzitetnega odbora so se sporazumeli s turško delegacijo, da bosta obe stranki takoj poskrbeli za efektivno izmenjavo celotnega študentskega tiska in publikacij, ki jih izdajata, da bosta medsebojno izmenjavali izkušnje v svojem delu ter novice in poročila o študentskem življenju, izmenjavali svoja stališča do raznih mednarodnih vprašanj, ki se v katerikoli obliki tičejo dela študentskih organizacij.

Obe stranki sta se dogovorili, da bosta skušali doseči mesta

za počitniške prakse in sicer: naša organizacija za vodogradnjo in strojegradnjo, turška delegacija pa za prometne gradnje, arheologijo, agrarkulturo in arhitekturo. Obe stranki bosta čimprej izmenjali detaljneje programe za strokovne ekskurzije in za izmenjavo vetje delegacije funkcionarjev Zveze študentov, ki naj bi proučili v Turčiji delovanje in notranji ustroj Federacije turških študentov.

Dogovorjeno je bilo, da bo turška delegacija o vprašanju štipendiranja razpravljala z našim Centralnim odborom, kot našim za to vprašanje odločujočim organom.

Univerzitetni odbor je obdaroval obe delegaciji z lepim umetniško izdelanim albumom s slikami iz študentskega življenja in raznih predelov Slovenije.

Gostje so bili navdušeni nad sprejemom in Ljubljani in so izrazili svojo pripravljenost, da bodo v svoji sredini delali z vsemi silami za čim večje zblizanje obeh študentskih organizacij ter so naprosili ob slovesu našega urednika, da v njihovem imenu iskreno pozdravi vse člane naše organizacije in jim zaželi mnogo uspeha v njihovem delu.

Obe delegaciji sta obiskali še Zagreb. Po obisku v Zaerebu je grška delegacija zapustila Jugoslavijo, medtem ko je turška delegacija obiskala še saraevsko univerzo, kjer bo sklenila dogovor o gostovanju športnega društva tamkajšnjih študentov Bosne in Carigradu in katerih drugih mestih Turčije.

Metalurgi
za Počitniško zvezo

Agitacija za ustanovitev kluba Počitniške zveze se je pričela že pred koncem zimskega semestra. Precej kolegov se je že prijavilo in plačalo članarino. V teh dneh bo tudi prvi sestanek,

V Akademskem kolegiju...

V Akademskem kolegiju, kjer sedaj stanuje nekaj več kakor 420 študentov hitro urejati klub. V tem kratkem času ni držala rok križem in tako lahko že nekaj poročamo o njenem delu v zimskem semestru:

Dosedaj ima 30 registriranih članov. Zanimanje za njeno delo pa je večje, saj se je drugega sestanka udeležilo 80 medicincev. Za ta sestanek so člani poleg organizacijskih vprašanj sami pripravili referat »Duševnost in stres«, o katerem se je razvila živahna diskusija.

Večina članov se zanima zlasti za psihosomatsko medicino in medicinsko psihologijo. Pripravljeno je že gradivo za prvo številko biltena, ki ga nameravajo redno izdajati.

V okviru sekcije so bila organizirana zdravstvena predavanja, ekskurzija v Višnjo goro pa je zaradi tehničnih ovir odpadla.

Samostojen bilten na medicini

Sekcija za socialno medicino Zdrženja medicincev je bila ustanovljena šele pred nekaj meseci. V tem kratkem času ni držala rok križem in tako lahko že nekaj poročamo o njenem delu v zimskem semestru:

Dosedaj ima 30 registriranih članov. Zanimanje za njeno delo pa je večje, saj se je drugega sestanka udeležilo 80 medicincev. Za ta sestanek so člani poleg organizacijskih vprašanj sami pripravili referat »Duševnost in stres«, o katerem se je razvila živahna diskusija.

Večina članov se zanima zlasti za psihosomatsko medicino in medicinsko psihologijo. Pripravljeno je že gradivo za prvo številko biltena, ki ga nameravajo redno izdajati.

V okviru sekcije so bila organizirana zdravstvena predavanja, ekskurzija v Višnjo goro pa je zaradi tehničnih ovir odpadla.

ŠTUDENTI PRI TOV. PRIJATELJU, načelniku Sekretariata za notranje zadeve

Po sklepu množičnega sestanka na Studentskem naselju, na katerem so obravnavali tudi vprašanje stalnega bivališča za študente v zvezi z Uredbo Sekretariata za notranje zadeve LRS z dne 9. 1. 1953, je bila osnovana delegacija 5 članov, ki je sestavljala pismo vlogo in jo je predložila načelniku Sekretariata za notranje zadeve tov. Prijatelju. Študentje smo razložili tovo, načelniku problema, ki so v zvezi s to Uredbo nastali. Ti problemi so v glavnem: bivanje v obsejnih prostorih, kajti študentom iz obsejnih krajev so namenjeni zelene tiskarice za modre, stanovanjski problemi, ki se pojavljajo v zvezi s tem v kraju dejanskega stalnega bivališča, vojaščina ter problem voznih olajšav. Tovariši načelnik je obljubil, da bodo o vseh teh problemih razpravljali. Upamo, da bo to v najkrajšem času urejeno v zadovoljstvo vseh ljubljanskih študentov.

S. K.

Odbor sekcije je navezal stike z vodstvom Centralnega higienkega zavoda (CHZ), ki je pokazalo zanimanje za sekcijo in ji je nudilo na razpolago dvorano za sestanke in predavanja, predavatelje in možnost uporabe raznih poljudno-znanstvenih filmov. Člani sekcije so vabljeni na vse sestanke na CHZ-u. Poleti bodo sodelovali na akcijah ki jih bo izvedel CHZ širom po Sloveniji.

Začetek poletnega semestra v načrtu dve predavanji, ekskurzija in izdaja prve številke biltena.

Akademski ples v Kranju

V soboto 7. marca je priredil akademski klub v Kranju ples. To je bila prva študentska prireditev v domačem mestu. Po nepopolnih informacijah je ples lepo uspel, kar predstavlja za novo ustanovljeno društvo velik uspeh, za Kranj pa prijeten dogodek.

Priprave v gostovanjih naših kulturno-umetniških skupin

V glavnem so zaključene priprave za obširne turneje Akademskih pevskih zborov, Akademskih folklorne-plesne skupine in Akademskih amaterskega gledališča. Na turnejah bodo ti klubi priredili gostovanja predvsem v večjih mestih LRS in okrajnih središčih, v Savinjski in Vipavski dolini, med Celjem in Mariborom, na Krasu, STO in Mariboru tudi v Prekmurju.

Popraveki! Prešernov nagradjenec z Agromske fakultete je Cetina Loize in ne Janez, kakor je bilo pomotoma objavljeno.

NAROČNIKOM!

Uprava TRIBUNE obvešča vse naročnike, da bomo ustavili pošiljanje lista vsem tistim, ki ne bodo v najkrajšem času poravnali zaostale in tekoče naročnine. Naročnikom lahko plačate v Upravi vsak dan, razen v petek, od 12.30—13. ure oz. na naš tekoči račun: KB 606-T-841.

Za tehtnejše razpravljanje o visokošolskih vprašanjih

V »Naših razgledih« (14. III. 1953) objavlja univ. prof. dr. Gorjanc Jože članek pod naslovom »Za tehtnejše razpravljanje o visokošolskih vprašanjih«, ki predstavlja odgovor na članek »Zahtevamo, da nas zakon bolj upošteva«, ki smo ga objavili v zadnji številki našega lista.

Uvodoma piše dr. Gorjanc o potrebi seznanjanja javnosti z visokošolskim, pri čemer poudarja, da se v nekaterih primerih piše tako, da si bralec ustvarja nepravilno predstavo o razmerah na visokih šolah. Tak način opisovanja očita članku v »Tribuni«. Predvsem se je dr. Gorjanc dotaknil dveh predlogov študentov.

Ko obravnava vprašanje javnosti se univerzitetnih organov, pravi, da bi »nepoučeni bralec« katerega je tisk v prvi vrsti namenjen, utegnil sklepati, da se seje univerzitetnih oblasti nekakšni misterioznosti sestanki znanstvenikov, ki svojevoljno kroje usodo študentov. Da bi bili študenti nepoučeni bralec se nam zdi malo verjetno, pripomba o misterioznosti sestanki znanstvenikov pa zaudarja po detektivkah, s čemer stremeljen študentov v zvezi z zakonom, nima nobenega stika. Nadalje navaja, da dvomi, da bi javnost seje pripomogla za uveljavljanje in poglabljanje demokratičnosti dela pri čemer navaja kot bistveni argument: »Javnost se je utegnula mnoge člane ovirati pri izražanju in utemeljevanju mnenj in predlogov. Za demokratizacijo dela univerzitetnih organov pa je potrebno, da vsak njihov član svobodno in neovirano izraža in zastopa svoje mnenje in da se razvija boj med nasprotnimi mnenji. Temu pa javnost seje ne bi koristila, pač pa bi takšno demokratizacijo dela v univerzitetnih organih zavrla.« Iz tega zaključuje potrebo po zaprtih sejah. Potemtakem je demokratizacija seje zaupanja za zaprtimi vrati, ter če jo hočemo poglobiti, postavimo pred vrata lahko še komornika. Nastaja pa vprašanje, kakšna so sedaj izražanja in utemeljevanja predlogov, katera bi javnost zavirala? Tu prav gotovo ne gre za treme pred občinstvom, saj predavatelji nastopajo pred številnim auditorijem. Morda pa so mnenja taka, da bi jih pred javnostjo ne hoteli ali mogoče zagovarjati nekateri člani? V širšem krogu vedno vsak bol pretehta svoja mnenja. Ni nam znano, da bi javnost dolej kdajkoli ovirala demokratizacijo, svobodno in neovirano izražanje mnenj, temveč ravno nasprotno. O misterioznosti sejah do sedaj študenti nismo govorili. Morda bomo pa začeli o tem razmišljati, ker se nekateri naši predavatelji tako krčevito branijo javnosti in navajajo za to protislovne argumente. Predlog o javnosti seje je važen vendar minimalen. Nadalje kritizira primerjavo univerzitetnih organov in očitno mehanizem.

nosti seje je važen vendar minimalen. Nadalje kritizira primerjavo univerzitetnih organov in očitno mehanizem.

V zvezi s sodelovanjem študentov s profesorji in javnostjo seje pa pravimo: »...da se more res plodno sodelovanje med študenti in predavatelji razvijati v prvi vrsti na ravni oblikovanja študenta v resnično visoko kvalificiranega strokovnjaka« ter dvomi, da bi javnost seje poglabila plodno sodelovanje. »Nikakor pa ne more takšno sodelovanje koristiti tale »dovip«, ki ga »Tribuna« objavlja v isti številki. Ali veste, da je študent prvega letnika prava Grahor Andrejček, »zakopal« profesorju, da je nekdo študiral samo tri dni? ...Le kako more »spekulant« koristiti sodelovanje in s kakšnim namenom vpleta Grahorja v problem javnosti in sodelovanja? Večkrat je namreč treba za »argumentacijo« dobiti »neko dejstvo« pa čeprav z vsem nima nobene zveze in je privlačeno za laico. Iz pisanja o sodelovanju, javnosti seje prehaja na Grahorja in daje sledeč zaključek: »Bojim se, da je diskusijo in predloge k osnutku zakona o univerzah pri mnogih študentih vodila predvsem želja, da bi si na škodo temeljite strokovne izobrazbe čim bolj olajšali študij in izpite.« Blesteč poklon študentom in njihovi organizaciji! Ali je avtor članka pristostoval kaki diskusiji študentov o zakonu, ali pa se je ta misel porodila v kabinetu brez javnosti, ki je ovira svobodnemu izražanju mnenj, da je prišel do tako presenetljivega zaključka? Ali je morda mnenja, da naj bi študenti profesorjem referirali o koleh in bi to postala oblika sodelovanja? Grahorjev primer ne spada sem, znano pa je, da je in bo »Tribuna« kritizirala slabe študente in je tako očitano neutemeljeno. Vse to je le čudovita kombinacija. Vpletati v problem osnutka zakona take zadeve in iz njih delati zaključke ne more biti v skladu z zahtevami, ki jo pisec članka postavlja sam v članku, ko pravi, da naj nosi to razpravljanje pečat tehtnosti in utemeljenosti. Smatramo, da je tako analiziranje našega prizadevanja za univerzitetni zakon žaljivo in neresno.

Ko pa govori o možnosti pri tožbe študentske organizacije na sklepe fakultetnih svetov pravi, da je to v nasprotju s predlogom, da naj ima študentska organizacija v fakultetnih in univerzitetnih svetih svoje predstavnike, ki končno sprejemajo te sklepe. Tu mi ne vidimo protislovja. Mar zahtevamo, da naj ima študentski predstavnik pravico veta ali kaj podobnega. Pri tem gre za to, kakšno vlogo bi imel predstavnik ZSJ v svetih.

Zaključek tega pa je lahko isti, kot v članku dr. Gorjancja: »Le s tehtnim utemeljenim, predvsem pa konkretnim razpravljanjem o problemih naših visokih šol bomo uspeli vzbuditi pri delovnih ljudeh in pri vsej naši javnosti risto zanimanje za slovensko univerzo, ki je tej znanstveni pedagoški ustanovi potrebno in, ki ga tudi zasluži.

BITI FUNKCIONAR NI MONOPOL

še manj pa to pomeni biti tarča za zlonamerne napa

V zadnji številki »Tribune« smo brali članek, kjer anonimni pisec pod naslovom »Biti funkcionar ni monopol« pripoveduje nekaj stvari, ki ga že dolgo bodejo, kot pravi v uvodu. Se pred tem pisec ugotovi, da premalo pozna »celotno dejavnost na Univerzi, da bi si mogel lastiti pravico, ocenjevati njihovo delo. S tem, da pisec premalo pozna dejavnost na Univerzi, se popolnoma strinjamo, saj je to vidno iz vsega članka in bi mu tega ne bilo treba posebej poudarjati. K drugemu delu citirane stavke pa pripominjamo le to, da nekoliko zaudaja po demagogiji; najprej se odredi pravici do sodbe o nekem stvarcu, nato pa o njih soditi v takem tonu, ki pri nas ni v navadi, ne morem imenovati drugače kot demagogično.

V nadaljevanju članka pisec postavlja nekaj vprašanj, ki jih je uredništvo dalo natisniti v kurzi. Prvo vprašanje: Zakaj vse do danes nimamo svojih kinematografskih predstav po znižanih cenah? Odgovor: Po znižanih cenah smo v lanskem študijskem letu imeli kinematografske predstave. Uprava kinematografov je študentske predstave uvrščala v spored deset dni po premieri; da bi bile predstave pred premiero ali pa takoj po njej, na to ni pristala. Zaradi tega smo nekateri imeli izgubo, ker so si študentje film

ogledali v tistih desetih dneh med premiero in študentsko predstavo in nismo mogli prodati vseh vstopnic.

Drugo vprašanje: ali se je sploh kdo od odgovornih tovaršev ponzanimal za možnosti študentskih predstav v teh dveh gledališčih? (Mestnem in Sentyakobskem). Odgovor: Uredništvo »Tribune« je tik ob omenjenem članku objavilo obvestilo sekretariata, ki sem ga napisal jaz in ki se glasi: vstopnice za predstavo ZSJ v Operi, Drami in Mestnem gledališču naj dvignejo... itd. Kar se pa tiče Sentyakobskega gledališča: ker precej točno — rekel bi, po poklicni dolžnosti — poznam kvaliteto predstav Sentyakobskega gledališča, dvomim, da bi lahko napolnili dvorano Sentyakobskega gledališča s študenti nekajkrat na leto, ker

Študentski plesni orkester !!!

Na zadnjem sestanku kluba »Ljubljanski Univerzitetni plesni orkester« smo prediskutirali članek z istim naslovom v zadnji številki Tribune, s katerim se pa nikakor ne moremo strinjati. Nepodpisani pisec je s tem člankom povzročil med člani kluba več jedkih opazk, kot konstruktivne kritike. Iz diskusije, ki smo jo imeli, lahko priporočimo sledeče:

SKUD je razpustil Študentski plesni orkester jeseni 1951, ker zaradi nesoglasij med člani orkestra in brez strokovnega vodstva ni mogel več obstajati. Kmalu potem smo uvideli, da bi lahko z novimi člani sestavili veliki orkester. Prosili smo upravo SKUD za prostore in prišli z vajami. Sestavili tak ansambel ni lahka stvar. Zato smo njegovo homogenost dosežili šele jeseni 1952, ko smo pričeli nastopati v javnosti. V tem času je sledila reorganizacija SKUD in smo bili kot vse ostale sekcije razpuščeni. Na predlog Univerzitetnega odbora smo ustanovili svoj klub, prvi te vrste pri nas, ki je prvič ostal organizacijsko samostojen in si izdelal klubski pravilnik po postatu ZSJ. V čem vidi pisec neizpolnjevanje statuta, ko pa obstojimo kot klub šele nekaj mesecev? Morda mu je dela povod za to zahteva po avtobusu ali pa visoko zaračunavanje našega ansambla? Pisec mnogo pove, ne pove pa dejstev, za katera nas lahko dejansko dolži. Vprašujemo se, kako bi si predstavljali za 17 članski ansambel neverjetno nizke honorar? Naj podrobno prouči nasleden primer: Odbor Zdrženja medicincev je imel brucovanje in se zanimal za naš orkester. Vsota 17.000 din za 17 ljudi mu je bila neverjetno visoka, zato se je raje pogodil z nekim ansamblom 6 ljudi za vsoto 12.000 din.

Ogledajo si zadevo z avtobusom. MAK je angažiral za akademski ples nek plesni orkester iz Zagreba za precejšnjo vsoto. Ker je omenjeni orkester udeležbo odpovedal so zastopniki MAK prihiteli k nam. Oni so nam ponudili honorar, ki je bil mnogo manjši od honorarja za zagrebški orkester. Razen tega bi prireditelj lahko angažiral Mariborski plesni orkester (izdatki bi bili manjši), je pa na vsak način hotel, da igramo mi. Postavili smo zahtevo prevoza z avtobusom zato, ker je potovanje z vlakom, ki mu sledi takojšnji 6 urni nastop, dejansko naporno in prevoz instrumentov ter ostalih rekvizitov zelo otežkočen. Ob tej zahtevi smo bili mnenja, da nismo manj vredni od Zagrebškega orkestra kateremu bi verjetno izplačali omenjen visoki honorar. Poudarjamo, da smo bili mnenja, da je naš nastop v Mariboru združen z velikim naporom in stroški, kar pa zastopnik MAK ni upošteval. Da bi se stroški nekoliko zmanjšali, smo z razumevanjem privolili v polurno radijsko oddajo, za katero je prejel honorar MAK, čeprav bi bili nam upravičeni mi. Vprašujemo se, na kaj bi se pisec oprl pri izražanju? Kot je videti, mu niso po volji naši honorarji. Verjetno se ne zaveda, da je obstoj takega ansambla združen z večimi izdatki, kot jih more kriti klub sam.

Dopisujte v TRIBUNO

Med 'Kapniki'

Občni zbor društva za raziskovanje jam

Na občnem zboru Društva za raziskovanje jam in Krasa ni bilo »brezplodnih« debat. Vse je bilo tako čudovito pripravljeno, urejeno, polikano in skrbno zloženo, da bi se tisti hip, ko bi hotel potresti eno samo bilko mogočne stavbe nedemokratičnega (vseomogočnega) vodstva, sosedla nanj celotna zgradba in ga pokopala pod seboj. Dnevni red je bil sestavljen nekako takole: tri ali štiri poročila, diskusija k poročilom in raznoterosti. Kje so volitve, ki so običajne, bo vsak začuden vprašal. Pa se ni čuditi. Tu je vse modro urejeno, da volitev sploh ni treba. Nad štirideset let stara pravila zagotavljajo nezmotljivemu vodstvu varne odbojniške strelce kar za tri leta naprej in gorje mu, ki bi se jih dotaknil le s prstom!

Društvo ni mlado; če so že pravila, toliko stara, bo imelo tudi društvo nekako tolikšno življenjsko dobo, človek bi po vsem tem sodil, da so v njem ljudje vseh mogočih starosti od mladih gimnazijcev preko 25-letnih mladeničev pa do najstarejših — ustanoviteljev. Če pogledamo številke, pa vidimo, da je velika večina starih, kupček mladih in nič srednjih!!! Le kaj je temu vzrok? Človek iz golih številk lahko spozna, da v društvu pač niče ne skrbi za naraščaj, da mu je ta deveta briga, če že ne v napotje in da bo čez dvajset ali celo deset let silka taka, kakršna je bila pred ustanovitvijo. S tem se bodo jame na Zahal polnile, kraske pa bodo osamele!

Mladina pa hoče dejanj in je zaradi tega tudi v javnosti protestirala — a govorila je gluhim ušesom. Vodstvo društva na proteste sploh ni odgovorilo in zato je pač vsak pričakoval, da bo občni zbor preločnica, da bo končal s politiko sebičnosti in sektašstva in ignoriranja ter sprejel mlade medse. Pa se je krepko zmotil. Občni zbor je morda potrdil dejstvo, da je v jamskem društvu nekaj gnilega, da je društvo le za nekateri in da bo še dolgo tako, če ne bo nekdo prijel za vilo in popravi z umazanijo. Kar tako pa tudi niso mogli preko. Sprejeli so sklep, da se napotijo, ki je povzročila, da je med peščico mladih in med starimi nastal prepad, obravnava na razširjeni seji društva. Tam bo zopet vsemogoče vodstvo presekalo nit in zavezalo usta vsekakega v besednem boju neukazni mladini. Da, in še en sklep je bil nujen, glasovanja o njem seveda sploh ni bilo. Društvena pravila, ki so po štiridesetih letih pač že zastarela, bodo spremenili. Društveno vodstvo — se pravi odbor oz. nekaj članov odbora — jih bo spremenilo, po svoje prikopiralo, in vsi bodo na občnem zboru pametno priklimali, če bo kdo protestiral, bo to »brezplodna« debata in spet bodo strelčki varni za tri leta naprej in nazaj.

In vendar je v Postojni po hudih bojih osnovana sekcija krepko zaživelja. Da je zmogla samostojnega dela, je pokazala z delom in na občnem zboru predlagala, da bi se imenovala za podružnico. Toda pozor! Konkurenca! Kaj bi le bilo, če bi ne izsledki imeli drugačen naslov, ne pa naslov ljudi, ki sedaj vedrjo in oblaščijo v odboru? Ne, tako pa ne! Potrebno je najprej spremeniti pravila, jih sprejeti posebej na občnem zboru, medtem pa bo že čas pokazal, kako bo. Kakor, da občni zbor ne bi imel te kompetence in zato se stvar krepko zavleče!

Društvo torej sloni na trdnih »demokratičnih« temeljih, tako trdnih, da je potrebna cela množica revolucija, da jih bo lahko omajala!

Toda mladina je le hotela svoje. Previdno je odprla usta, pa so »brezplodno« debat takoj ukinitili. In ko je bil v takem vzdušju zbor zaključen, si zmeden ostal pred univerzitetnim poslopjem in nisi vedel, ali si prisostvoval občnemu zboru Društva za raziskovanje jam ali komediji, kjer se norčujejo iz vsega demokratičnega in pa štenega.

Član M. M.

Tovariši akademiki!

IŠČITE ANTIKVARIČNO IN NOVO KNJIGO VSEH VRST ZNANOSTI V KNJIGARNI

Mladinske knjige LJUBLJANA, Nazorjeva 3

„TRIBUNA“

Glasilo ljubljanskih študentov — Odgovorni urednik: Boris Mikoš, abs tehn — Naslov uredništva in uprave: Trg Revolucije 11/A telefon 21-571 — Letna naročnina 200 din, polletna 105 din, četrtletna 55 din — Izhaja 3x v 18. v mesecu — Tisk Tiskarne Slovenskega narodnega — Rokovnice ne vračamo — Tekoči račun pri KB 606 - T - 841

Finančno poročilo študentske Samopomoči za februar

I. Dohodki 89.428 din.
II. Izplačilo pomoči: a) Univerza 86.000 din; b) TVŠ 61.400 din; c) MVS 27.200 din; d) Akademije 11.000 din.
Skupaj 185.600 din.
III. Posojila 8.000 din.
Odbor študentske Samopomoči bo odlej objavil v našem listu mesečna finančna poročila. Tako bo v grobih obrisih informiral študentsko javnost o širini in potrebah svojega delovanja. V prihodnji številki Tribune bo Odbor objavil osnutek predloga poslovanja, tako da bodo združena lahko stavila dopolnilne predloge in bodo istočasno seznanjena s kriteriji podeljevanja podpor.

Klub Počitniške zveze na gradbeni

Pred nekaj dnevi so imeli na gradbeni fakulteti prvi sestanek Počitniške Zveze, na katerem so se člani spoznali s strukturo organizacije.

ŠTUDENSKA NEDELJA v Brežici

Ustanovili smo klub študentov iz Brežic in okolice, ki študirajo v Ljubljani in Zagrebu, vendar ostalo pa je le pri ustanovitvi, dlje do letošnjih semestrskih počitnic nismo prišli. Zopet smo namreč odšli vsak na svojo fakulteto in pod vplivom študija pozabili na klub. Na počitnice smo prišli z določenimi cilji in nalogami. Na naših ramah bo v veliki meri priprava in izvedba 600 letnice Brežic. Maturanti nas z odprtimi rokami pričakujejo, da bodo zvedeli kaj o študiju na fakultetah in tako najlažje opredelili svoj nadaljnji študij. Osrednji dogodek za brežičke študente pa bo »študentska nedelja«. Tedaj bomo s športnim in kulturnim programom pokazali prebivalstvu Brežic, da smo sposobni, da se znamo prijeti tudi resnega dela.

Geografi gredo v Beograd

Pred kratkim je študentski klub geografov v Ljubljani navezal tesne stike z beograjskim študentskim geografskim klubom »Jovan Cvijić«. Realna oblika sodelovanja bo med drugimi tudi strokovna ekscurzija naših študentov geografije, ki jo bodo organizirali v dneh od 20 do 22. t. m. v Beogradu. Prihodnji mesec pa bodo prišli na podobno ekscurzijo v Ljubljano beograjski študenti geografije s podobnim klubom v Zagrebu.

Kie smo študenti?

Na terenu Rožna dolina, v katerega okvir spada tudi študentsko naselje, je pred nedavnim predaeval tov. Zoran Polić o vtisih s kongresa Socialistične zveze delovnih ljudi. Tega predavanja se je udeležilo izredno malo študentov. Ni prav, da se študenti ne udeležujejo takih predavanj, ki so zelo zanimiva in tudi koristna, saj smo del te organizacije.

Tovariš RINO SIMONETI predaval na študentskem naselju

Prebivalci naselja so navdušeno sprejeli našega delegata, ki se je udeležil kongresa Socialistične Zveze delovnih ljudi. Govoril je o vtisih s veličastnega zborovanja in o svoji diskusiji, v kateri je zastopal naše težnje in probleme.

Medfakultetna konferenca medicincev

Izkoristili smo zasedanje CO ZSJ, na katerem smo bili prisotni medicinci iz vseh fakultet. Rezultat pogovorov je sledeč: prihodnji mesec nas bo obiskala delegacija medicincev iz Zagreba; letošnji absolventi iz Beograda se bodo na svoji ekscurziji po Jugoslavijo ustavili v Ljubljani. Prihodnji mesec bo v Sarajevu ali Skoplju medfakultetna konferenca, na kateri si bomo posredovali izkušnje in prediskutirali študijske načrte in režime, ki so po vseh fakultetah zelo različni. Odslej bomo o vseh zanimivostih vprašanih, ki se pojavljajo v našem delu (strokovnem in organizacijskem) v pisnih stikih.

Agronomi gredo na prafiso

Vsako leto gredo agronomi na počitniško prakso, ki traja šest mesecev. Lanj je bila skupina študentov na praksi v inozemstvu, letos pa gredo vsi študentje kolektivno na prakso v Novo Gorico na račun fakultete, s strokovno pomočjo profesorjev in asistentov.

Zahvala

Odbor študentske Samopomoči ZSJ se zahvaljuje Zdrženju akademije za igralno umetnost, ki je z namenom, da podpre Samopomoč, vzorno pripravilo in uprizorilo Puškinovega »Kamenitega gosta« in Molierove »Smešne preloze« ter čisti dohodek predstave poklonilo za socialno šibke študente.

Univerza v Atenah

Želimo tesno sodelovanje

(Nadaljevanje s 1. strani)

Vprašanje: Kako mislite, da bi nam bilo mogoče doseči čim tesnejše sodelovanje?

Odgovor: Menim predvsem, da se moramo zavedati tega, da pakt med dvema vladama ni vse, čeprav rad priznam, da je mnogo. Toda mi študenti moramo dati prvo in najhujšo iniciativo za medsebojno spoznavanje in sodelovanje. Škalo si bomo dogovorili z vami, ker opazimo pri vsi vestransko pripravljenosti za tako tesno sodelovanje, za razne oblike sodelovanja, ki bodo odgovarjale našim možnostim. Naša Federacija bo povabila na kongres, ki bo 10. aprila v Ankari, vašo delegacijo, ki bo obiskala tudi naše univerzitetne centre.

Predvsem pa nameravamo doseči sodelovanje potom izmenjave misli, tiska, publikacij, izkušenj, vesti in novic iz študentskega življenja ter v okviru možnosti tudi potom zamenjave raznih skupin ki bi obiskale obe državi, da bi se med seboj spoznali. Pripravljeni smo, da bi to omogočilo tudi, temejše sodelovanje na mednarodnem področju dela naših študentskih organizacij.

Menim, da bo v kratkem mogoče doseči zamenjavo večjih skupin študentov, čeprav imamo tudi mi pri tem razne devizne težave. V sodelovanju z našimi grškimi kolegi, bi brez večjega truda lahko obili tudi te prepreke.

Vprašanje: Kakšno je vaše stališče do mednarodne študentske dejavnosti?

Odgovor: Predvsem mi dovoli, da vas opozorim na to, da smo se prvič srečali z vašo študentsko delegacijo na konferenci v Kopenhagenu

IZJAVI

Gospod Jerom Delendas, predsednik Zdrženja študentov prava v Atenah, je pred odhodom našemu uredniku dal sledečo izjavo:

»V mojih mislih in v mislih mojih prijateljev je nekaj zelo živih vtisov, ki bi jih rad izrazil. Tukaj smo našli na zelo ljubezni študente, česar nismo pričakovali. Videli smo, da so ti študenti zelo bogati po svojem znanju in reči moram, da nam bo v veselje ako jih bomo lahko sprejeli kdaj tudi v naši sredi. Pri vas smo ugotovili, da bi se dalo uresničiti nekaj zelo realnih predlogov in to za ves čas študija. Prav vsem pa je moram iskreno zahvaliti za veliko gostoljubnost, ki ste nam jo izkazali.«

Gospod Vedat Özsan, predsednik Mladinskega komiteja Turške republike je povedal svoje misli ob odhodu iz Slovenije takole:

»Le dva dni smo bili v Sloveniji in že moram reči, da je pravi užitek živeti in študirati v taki državi. Čeprav nismo videli mnogo velikih mladostnikov, moramo vendarle reči, da smo spoznali Slovenijo v osebah vaših predstavnikov, ki so pripravljeni, prijateljski in ljubezni. V razgovoru z njimi smo prišli do zaključka, da je mogoče doseči široko in vstranstvo sodelovanje med našima organizacijama in našimi ter vašimi univerzami. Pri vas smo našli na veliko pripravljenost za sodelovanje in moram reči, da smo vam zelo hvaležni za vaše nadeve konstruktivno in domiselno delo za sporazum. Verjamem, da bo ta prvi stik le začetek tesnega in plodnega sodelovanja, ki ga vsi, ki smo v teh razgovorih sodelovali enako iskreno želimo. Enotnost misli, ki je v teh dveh dneh tako prišla do izraza nam je lahko jamstvo za to uspešno sodelovanje tudi v bodoče.«

Švicarski, francoski in nemški študenti pridejo delat na Nizozemsko

Z vseh strani sveta prihajajo ponudbe za pomoč poplavljenim krajem na Nizozemskem, tako so tudi študenti iz mnogih dežel ponudili svojo pomoč. Švicarski, francoski, nemški in drugi študenti resno pripravljajo organizacijo delovnih taborišč med letošnjimi počitnicami, da bi po-

v januarju letos, 2. takerat smo navezali prične stike in se dogovorili za temejše sodelovanje. Torej smo študenti prebitali sporazume sklenjene med obema državama.

Mi smo menja, da bi naj sedanjí Sekretariat za koordinacijo, ki so ga ustanovili v Leidenu, čimprej postal mednarodna študentska organizacija. Naše mnenje je, da je že do sedaj dokazal, da nastopa v interesu vseh nacionalnih študentskih organizacij, ako le te ne zastopajo raznih političnih propagandnih ciljev. Iskreno želimo, da bi se tudi v naših mednarodnih študentskih nastopih mogli čimprej sporazumno uveljaviti o delu za napredek stvarí mira in študentskega sodelovanja.

Gospod Altan Göle, podpredsednik Federacije turških študentov je našemu uredniku odgovoril se na nekaj vprašanj ter je med drugim podal tudi celotno analizo turške študentske organizacije, ki jo bomo izbrpno objavili v prihodnji številki.

Iz Sarajeva nam pišejo

Zgodovina sarajevske univerze je zelo kratka. Pred vojno je bila v Sarajevu samo agronomsko-gozdarska fakulteta, sedaj pa ima sarajevska Univerza kar 7 fakultet: filozofsko, medicinsko, veterinarsko, tehnično (gradbeni in arhitektonski odd.), agronomsko-gozdarsko.

Novi mestni deli v Sarajevu

sko, pravno in gospodarsko. Razen tega pa obstajata še Višja pedagoška in Višja zobozdravniška šola. Na vseh teh fakultetah je nad 3700 študentov. Stevilo strokovnjakov, ki jih je dala ta univerza, je še razmeroma majhno, vendar v teh letih pričakujejo prvo generacijo, saj je samo na medicinski fakulteti 150 absolventov.

Sarajevski študenti so zelo aktivni na vseh področjih javnega življenja v Sarajevu in v nekaterih drugih krajih Bosne in Hercegovine. Mnogo jih združuje kulturno-umetniško društvo »Slobodan Princip« — Seljae. To društvo ima pevski zbor, folklorno skupino (ki je gostovala v Ljubljani), akademski plesni orkester in dramsko skupino. Razen številnih predstav v Sarajevu člani društva tudi mnogo potujejo po republikah. Pred nedavnim so gostovali v Zenici in Kakmju. Dramatska skupina je v teh krajih uprizorila delo Čehova »Stric Vanja«. Na festivalu kulturno-umetniških društev je

Vpeljite tuj jezik kot obvezen predmet

Govoriti o tem, kako zelo je inteligentno potrebno znanje tujih jezikov, bi bilo prav gotovo odveč. Toda vseeno moramo podčrtati, da se znanju tujih jezikov posveča vse premalo pozornosti. Mi sami ob obliči drugega učenja pozostavljamo učenje tujega jezika stalno nekam v ozadje, kar je odločno napačno. Sicer pa je učenje tujega jezika prepuščeno več ali manj

MED ŠTUDENTI PO SVETU

Atene in Solun, grški univerzitetni središči

Dveletni vojaški rok — Temeljiti sprejemni izpiti — Študent-trgovci — Študentska samouprava — Slabi kontakti med Atenami in Solunom — Univerzitetni klub — Že nekaj študent — Cenejši je študij v inozemstvu

Položaj grškega študenta je poseben težak zaradi nizke življenjske ravni. Razen tega mora vsak študent brezpogojno odslužiti dveletni vojaški rok. Imajo univerzi v Atenah in Solunu, razen tega pa ekonomsko, politično in agronomsko visoko šolo in šolo za politične vede. Ker je maturata na gimnaziji le malo obširnejši izpit ob koncu šolskega leta je za sprejem na katerokoli akademskih ustanov obvezen temeljit sprejemni izpit.

Najbolj privlačna za Grka je študij prava. Zelja postati po letu in pomagati deželi iz političnih stisk je živa v potomeh Platona in Perikleja.

Vročekrvnost, visoka inteligenca, sposobnost in čut za plemenito in lepo, so najboljše garancije za dvig te dežele. Oris grškega študenta je nepopoln, če se ne omeni, da je Grk po krvi pomorščak in trgovec. Izredne dohodka, ki jih pridobiva študent v drugih deželah s priloženim delom, črpa grški kolega iz majhnih ali večjih kupčij.

Na univerzi v Atenah je nastala zaradi politične razgibanosti in potrebe po olajšanju življenja, skih pogojev čvrsta študentska samouprava. Letniki volijo vsako leto pet zastopnikov, ki predstavljajo komite fakultete in zastopajo težnje študentov. Posamezni centralni komiteji ločijo iz svojih vrst po 3 zastopnike, ki vsi skupaj tvorijo študentsko samoupravo, katere

predsednik se izmenja vsak drugi mesec. Na ta način doleti vsako fakulteto enkrat na leto čast, da je na vrhu organizacije.

Naloge, ki si jih postavljajo, so zelo številne. Posebno pozornost polagajo na medsebojno družabnost. Prirejajo zasedanja in diskusije, koncerte, gledališke predstave in tudi prijetne večere ob vinu.

Iz Aten se lahko trikrat na teden popelje z vlakom v Solun, kjer je drugo univerzitetno središče Grčije. Kontakti med obema centroma so izredno slabi. Delno zaradi dolge po-

ti (vožnja traja 10 ur) in pa tudi zaradi različne mentalitete.

Sredi Aten je univerzitetni klub, ki je središče študentskega življenja in skrbi tudi za zdravstveno stanje študentov. Vloga žene v Grčiji ni takšna kot pri nas. Žena je še vedno brez volilne pravice in nima dostopa do raznih ženskih poklicev in še vedno pripada izključno domu in družini. Kljub temu je sedaj že nekaj študentk, ki pa zvečine ne študirajo s težnjo, da bi kdaj izvrševale svoj poklic.

Dejstvo, da je študij v inozemstvu cenejši, je vzrok, da je v Parizu, ZDA, Veliki Britaniji in deloma v Nemčiji ravno toliko grških študentov kot v Grčiji sami. Iz istih finančnih razlogov je tudi inozemcem študij v Grčiji otežkočen. (Po Deutsche Studentenzeitung)

Danski študenti se zanimajo za tehnične prakse pri nas

V poletnih počitnicah sem imel priložnost, da sem bil na praksi v »Radium Centrum« v Kopenhagu. Ta »Radium Center« je oddelek bolnice imenovan Finscova klinika po Nobelovemu nagradu Dancu Finscova, ki je prvi prišel uporabljati sončno in umetno svetlo k zdravljenju v medicini. Bolnišnica je sicer že stara, le oddelek za novotvorbe (RC) je novejši. Praksa, ki sem jo imel tu, je bila zelo instruktivna ter mi je v mnogem koristila. Videl pa sem, da v glavnem uporabljajo enake metode kot pri nas in so njihovi uspehi le malo boljši od naših ter gredo na račun boljših tehničnih pripomočkov.

Na kliniki so bili na praksi študentje iz Anglije, Amerike, Švedske in Francije. Za študente je na Univerzi posebna restavracija, ki nudi po nižnjih cenah dnevno hrano. Stanovanje in razne malenkosti pa se dobe v študentskem hotelu, ki je prav tako poceni. Ugodnosti študentskih hotelov se poslužujejo študenti tujci in domačini. Študentska organizacija je izredno aktivna in prireja poleg raznih tečajev tudi izlete v inozemstvo.

Danski študenti zelo radi hodijo na delovne akcije, ki so bile v Franciji, Angliji in Jugoslaviji. Srečal sem jih kar precej takih, ki so bili na progi Samac-Sarajevo. Mnogi pa si žele v Jugoslavijo in

9754 študentov na praksah IAESTE

Letna konferenca IAESTE (International Association for the Exchange of Students for technical Experience) je bila od 12. do 16. januarja 1953 na Tehnični visoki šoli v Zürichu. Od skupno 19 članov organizacije je bilo na konferenci zastopanih 14 držav. — Tudi zastopnik UNESCO in zastopniki različnih švicarskih industrijskih obratov so se je udeležili. Na konferenci so obravnavali dosedanje delo od ustanovitve v letu 1948 ter so med drugim ugotovili, da je bilo do danes skupno izmenjenih na tehničnih praksah 9754 študentov.

Srednješolci pišejo: iz ravske gimnazije

Na univerzi nas seveda bolj zanimajo ljudje, ki bodo skoro prišli k nam. Toda sekretarja mladine ali koga od ožjih sodelavcev težko najdemo. Menda jih že močno zaposluje maturata. Se bolj pereče pa je to za druge osmošolce, kajti eden od članov prof. zbora pravi, da jih letos močno zaposlujejo z maturato. Sicer se človek proti koncu leta že navadi tiste stalne duševne hrane o maturi, vendar imajo letošnje maturante še posebno v grif. Baje so kandidati za najslabše maturante od dosedanjih 4 matur. So pa poleg dijaških smuhs zelo močni objektivni vzroki za to. Sele letos so napravili iz njih dva razreda. Pri prevelikem razredu doslej niso mogli temeljito pretrstati vsakega posameznika in je tako »cenzura« ostala za letos. Tudi menjava profesorjev jim ni prizanesla: samo za slovenščino so v višji šoli menjali profesorja trikrat! In po vsem tem so uvedli letos za slovenščino zelo oster kriterij: za eno slabo ocenjeno nalogo si odklonjen za 1 leto. Razumljivo, da so za dijake pred maturato to velika vznemirjenja. Niso pa oni edini. Na večini gimnazij v Sloveniji je tako in čas bi bil, da prekinemo s takim delom. Ne samo, da imajo različni profesorji različne kriterije, ampak menja se tudi način pouka, kar je za nekatere dijake resna težava.

Imajo pa na šoli tudi »dobre fizikulturnike, a slabe dijakove. Ta citat poznajo vsi profesorji na gimnazijah, zato mu čisto ne verjamemo, ker se posplošuje. Menda pa stoji ta med drugimi Ivartnik in Gnamus iz sedme na zelo šibkih nogah. Dr. Sušnik pravi, da so poskušili že razna zdravila, a so skoraj proti vsem — imuni. Če ne bo šlo drugače, bodo rano izrezali... Kaj pravi mladinska organizacija k takim primerom?

Usmerjanje v poklice je tudi pri njih boleče. V splošnem so fantje prožnejši in imajo bolj določene cilje, kot dekleta, ki so menda preveč šolarska. Dekleta hočejo v »moderne« (za dekleta) poklice, kar kaže, da ne grejo v poklic z določenim ciljem, ampak zato, ker pač »amorajo« študirati. Večina o poklicu ni med študijem dovolj resno razmišljala in ni imela možnosti, da bi se seznanila s pogoji in načinom študija za posamezne poklice. Zato je usmerjanje v poklice predvsem važno v nižji gimnaziji, kajti niso redki primeri, da gre dljak »naprejš«, ker ni vedel kam drugam. Za višješolce ima v Ravnah hvaležno področje dela Klub koroskih študentov, ki bi med letom lahko prirejal predavanja o študiju na posameznih fakultetah. Fantom se pozna osebni stik s študenti.

V ostalem mladina na gimnaziji zelo dobro dela. Mladinska univerza ima redna in dobra predavanja ter jo obiskuje vsa ravska mladina (zlasti jo pohvalijo mladinci iz Zelezarne). Dramatska sekcija pripravlja »Matiček se ženi. Še štiri leta imajo vzorno Lutkovno gledališče, ki daje predstave vsem okoliškim osnovnim šolam. Ob Novoletni jelki je razveselila pionirje z »Zogico noglice«, pripravljajo pa »Birokrat in smrt«. Uspešno delajo tudi recitatorji in mešani pevski zbor. Okrog 20 fantov se je zbralo v moški pevski zbor, ki ga vodi sedmošolec Krpač C. Letos bo imel v okraju več koncertov.

Literarna družina izdaja »Novo brazdo«. Urejuje jo Poberžnik D. V njej so pesmi, proza, kritike in dramatika. Iz nje sem si zapomnil verz, v katerih izpoveduje Kolar M. svoj odnos do religije: »Stoterna hvala, blaga, skrbna majka, za ves poduk o bogu in nebesih, za zgodbe vse o angelih in besih: bila je res — a vendar lepa bajka!«

COSEC sodeluje z UNESCO

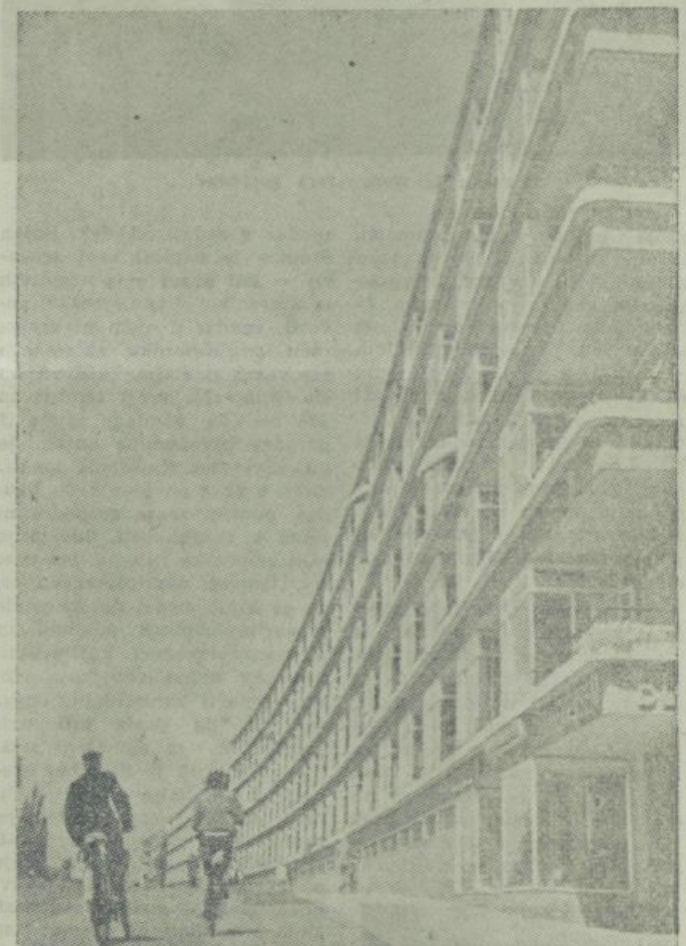
Za vzpostavitev boljših odnosov z UNESCO je stalni sekretar Koordinacijskega sekretariata študentskih nacionalnih zvez v Leidenu obiskal sredi decembra Pariz. Razgovarjal se je s člani različnih oddelkov UNESCO kakor tudi z internacionalnim univerzitetnim uradom. Generalni sekretar je ob zaključku teh pogovorov izjavil, da je s tem COSEC v seznamu mednarodnih organizacij, s kateri ima UNESCO informativne zveze. Povabilih so COSEC, da pošlje opozovalca na zasedanja zastopnikov mednarodnih mladinskih organizacij, ki je bilo od 23.—28. februarja tega leta v Parizu. Na to zasedanje so bili povabljeni tudi zastopniki našega lista. — (Information Bulletin, Coordinating secretariat).

NASELJE PRI OSLU

Gradbeni načrti za nadaljevanje gradnje študentskega naselja v bližini Osla so sedaj izgotovljeni. Dela se bodo začela že takoj spomladi. Zgraditi nameravajo sobe za 240 študentov, tako da bo sedaj v tem novem naselju imelo svoje stanovanje že skoraj 600 študentov.

Sredstva za nadaljevanje gradnje bo deloma dala država, deloma pa jih bodo dobili od norveških občin in sicer na ta način, da bodo vsaki občini, ki bo za gradnjo prispevala 8.000 norveških kron, zamajčili v novih domovih prostor za enega študenta iz njihove občine, ki bo v domu imel potem brezplačno stanovanje do dokončanja študija.

Tudi za inozemske študente nameravajo na enak način zagotoviti stanovanja. Za vsako državo, ki bi za gradnjo prispevala 8.000 norveških kron, bo v novem študentskem naselju na razpolago soba za enega njihovega študenta. Za islandske študente je že vpladana vloga, tako da bo pet islandskih študentov lahko študiralo v Oslu.

V modernem delu Kopenhaga

Glas V. gimnazije

Tudi naša gimnazija je kulturno precej razvibana. Zetako po prvi konferenci smo se odločili, da bomo začeli izdajati »Naše listes«, literarno glasilo našega zavoda. List urejujejo sedmošolci in je že v tisku.

Jara gospoda - slovenski Forsyti

Mislil, da še za noben film, niti za nobeno literarno, glasbeno, slikarsko ali gledališko delo nisimo napravili toliko propagande kakor za film »Jara gospoda« Suggestija, ki je lebdela v zraku, ki se je pretakala po nestetih zaupnih pogovorih in ki so jo podkrepile zdaj pa zdaj že gotove slike v izloženih omnih ljubljanskih knjigarnah, Putnika, Male galerije in kar je drugih izpostavljenih in vsem vidnih prostorov, ta suggestija nas je vse pripravljala na nekaj velikega, pomembnega, oživljajočega, na preporod slovenskega filma, če že ne na prerod celotne slovenske kulture. Mogoče avtorji filma niso niti bili toliko krivi za govorice, ki so nam zaupno pripovedovale, kako »Jara gospoda« opraviila zmogljivo pot v Evropo, da članke, ki toliko da niso pisali, da je gospa Bovary le francoska inačica slovenskega dekleta Ančke in so se skromno zadrževali le na primerjavi obeh tipičnih in velikih figur, ki so v zvezi s filmom govorili o Stendhalu in imenovali nastopajoče osebe slovenske Forsyte itd. itd. Mi vsi pa smo le bili pod vplivom teh primerov, tega elana in teh obetov in smo se že veselili, da bomo v splošnem kulturnem mrtvulu, da ne rečem močvirju, spet zadihali svež zrak, močno idejo, krepko umetniško stvaritev, da se bomo spet zavedeli

sko vrednost filma — kot to v zadnjih polemikah že doživljamo —, potem pa seveda niso naivni oni, ampak mi, ki tega nismo že poprej ugotovili.

Brali smo že, da je snemalna knjiga »Jara gospoda« kriva, da dogajanje scenarija ni bilo na platnu filmsko izraženo; s tem bi se strinjal, vendar bi dodal, da je k neveličini filma ravno tako pripomogel sam scenarij. Zato bi se dale pripombe k filmu grupirati v tri skupine: razumevajoče. To bi bila žalitev za avtorje in ovira pri nadaljnjem razvoju slovenske kinematografije, kajti edino ob ostro zaznamovanih napakah se lahko nekaj naučimo in se poboljšamo. Zato moramo vedno zahtevati načelne ostrine in ne provincialne prizanesljivosti.

Vrednost filma ne merimo po reklamah in prodanih vstopnicah — Ali naj bomo spet provincialno prizanesljivi?

Prvo obeležje Stupičeve »Jare gospode« je prikaz slovenske družbe konec prejšnjega stoletja. Menjava stare gospode, ki je še vsa idilična in operetno nastrojena in zato nesposobna živeti z novim, ostrim, grobim kapitalističnim časom, ki je nekak slovenski repek zapoznelega feudalizma — z novo, jaro gospodo, ki je potrebe časa tenko zaznala, se v svoji neskrupuloznosti polastila finančnih virov, kmečkih posestev, začela graditi industrijo in si pridobivati denar, denar po načelu: pecuniam pecuniam facit. Ta splošna ideja je konkretizirana v obubožanju in preživljanju plemenitih Orlov in v bogatitvi Andreja Vrbanoja, kmečkega sina, njegovi karieri do državnega poslanca in bogatega industrialca. Vendar je ta splošna misel le kuliserija, v katero je postavljena intimnejša in subjektivnejša problematika: odnos treh ljudi do preproste slovenske dekleta Ančke. Na tej problematiki je poudarek in bistvo.

Pri najboljši volji ne vidim, zakaj imata film kot scenarij naslov »Jara gospoda«. Prikaz kapitalističnega vdora na Slovensko, položaji nastopajočih oseb niso v nekem nujnem razmerju z njihovimi značajmi, kajti menim, da smo ljudi, ki so izbrali svojega sočloveka za finančni in karierni dvig navzgor, kakor tudi ljudi, ki so svoje srčno nagnjenje zapostavljali za svoj družbeni položaj, imeli na Slovenskem že preden je nastopil kapitalistični vdor in pred jaro gospodo. Taki značaji nastopajo tam, kjer nastopa denar in težnja po položaju; hlad in brezčutnost do žene nastopata lahko v vseh družbah, celo v socialistični, figarstvo tudi. Zato menim, da je odnos med resnično dramo v »Jari gospodi« in njeno fasado, ki ji je dala celo naslov, nebitven, nenujen, posebnost zato, ker je le Andreju Ančka samo blago, ne pa Pavletu niti Maliju. Bistvo tragedije v »Jari gospodi« pa ni v tem, da je Ančka blago — ampak v tem, da Ančka zaradi nečloveškega odnosa do nje propade. Če bi bila tudi Pavletu blago, sredstvo, potem bi bilo drugače; toda taka razdelitev kot je zdaj, tipično kapitalistično osnovo Ančkinega propada zabrisa, izgine polemika ost proti kapitalizmu in njegovemu odnosu do življenja in v ospredje stopi splošno človeški problem odnosa do sočloveka, zavezanosti temu sočloveku, problem našega egoizma, cinizma, šibkosti, majhnosti, umazanosti, problem boja za

človečnost kot tako. Zdaj pa opazimo, da je družbeni moment Andrejevega ravnanja zelo močno podan in ovira tragedijo značajev. Tako je za »Jaro gospodo« značilno, da se je ujela v tej nehomogenosti, da ne daje jasnega videza in jasne sugestije. Eno moti drugo, oboje pa trpi na precej nepripriljivi umetniški realizaciji pisarjeve ideje.

Andrejeva odločitev poročiti Ančko, je za naša čustva prehitra in nepripriljiva. Racionalno pojasnilo, da jo je vzel zaradi denarja, nas ne zadene in ga vzamemo le na mrtvo znanje. Ančkina nesreča na gradu in z možem nas ne prepriča, ker nas racionalno pojasnilo, da je nesrečna in temu pridodana poetična tožba ne zadene v naša čustva, vsega tega ne vidimo s svojimi očmi in se z Ančko vred ne počutimo nesrečne v njeni vlogi. Andrejevo poganjanje Ančke doma od hiše nas ne prepriča, ker je preveč nenadno, ker Andrej sploh ne kaže nikake prizetosti, ampak nam le racionalno sporoči, da — če je nezvesta in če to vse mesto vse, potem naj gre in konec. Ista nepripriljivost je v dejstvu, da Ančka ni zahtevala nazaj denarja, ki ga je vložila v gradščino. Ponoč? No, da, to bi bilo pretiravanje in pretiravanje ni tragično. Isto v Pavletovi spremembi iz strastno hrepenečega zaljubljenca, ki razbija akvarije in se verjetno čisto zapija — v nezaljubljenca, kajti edino tako ga lahko imenujemo, ker ni ta prehod z ničemer prikazan, pojasnjen; enostavno nam je dano na znanje, da Ančke ne ljubi več. Isto je z razložitvijo, da bi Ančka rada šla z Dunaja domov, pa da raz, daje ves denar študentom za pijačo. No ja, kakšen mesec bi si že lahko pritrkala. In Malijev odnos do Ančke? To je zame največji rebus. Ves čas je navzoč, meditira, se pogovarja, spremlja vse kot Mefisto, pa vendar ne vidim nikjer v ničemur nikake potrebe po njegovi prisotnosti. Najbrž je le interesantna demonična figura, ki pa žalibog trpi na popolni nepripriljivosti.

Stupičevo umetniško nemoč, da bi prikazal Ančkino tragedijo kot prepričljivo, suggestivno in pretresujočo, dopolnjuje tudi njegova nesposobnost filmske realizacije. Večina bistvenega, kar bi nas prepričalo s svojo realno nazornostjo, manjka, film pa obiluje na dolgoceznih pogovorih, ki niso v nikakoli zvezi z bistvenim razvojem fabule in razodevajo le nekoliko slabotno filozofiranje o življenju in njegovih pojavih. N. pr. o sreči in tisti praznini, kar deluje precej diletantsko in nezvezno. Film obiluje tudi na scenah, ki so sicer prijetne za oko, pa vendar fabulo razbijajo, prenašajo pozornost na nevažne stvari in kažejo le režiserjevo hotenje ustvarjanja pitoreskne, bleščečih scen. (Ves začetek: ples, sabljanje itd.) To ravno obratno sorazmerje v prid nepomembnosti in nepotrebnosti se proti koncu odloči. No, zboljšuje in nekaj scen nas resnično pretrese, četudi morda pod vplivom sekundarnih činiteljev: n. pr. Ančkina pesem »Pojdem v Rute« po melodiji. Vidno se opaža porast zgoščenosti, bistvenosti in nepostranosti.

(Konec na 6. strani)

BESEDA ŠT. 3

Med drugim prinaša pesmi Ivana Minatića, Petra Leoca in Janeza Menarta, nadaljevanje »Ljubljanskih razglednic« Lovzeta Kovatića, proza Saša Vuge in Slavka Bobanca. Prevodi: Leopardi. V esetično kritičnem delu bere mo nadaljevanje »Od Marksa do Lukasa« (Janez Kos), ocene Kurmerjevih Karlekovih prigod in Davičeve »Pesme« ter filma »Svet na Kajžarju«. Stevilko zaključuje kot običajno Glose.

Dve pesmi

Sanjaj gozd v poletnem jutru, v meglice sonce je zavito, na počevnih rosa se iskri, in svetega mira nihče ne moti, le ptice bajajo o sreči.

Sneg, ki se v soncu iskri, gola drevesa in modro nebo, in jaz, ki sanjam o mladem dekletu, ki zdaj je gospa.

Boris Brankov

V. KONJAR:

Spominek v oktobru

... V maju prvi cvet vzbrstel je pod oknom, sveč in bel...

Danes zadnji list ovel je pod oknom in strobnel.

1883 - 1953

SMO ZVESTI IN SLEDIMO NAČELOM IN IDEJI KARLA MARXA

Michael Powell in Emeric Pressburger

Michael Powell in Emeric Pressburger, ustvarjalca priznanih filmov — »Rdeči čevlji«, »Hoffmanove pripovedke«, sta znana angleška filmska producenta, scenarista in režiserja — eksperimentatorja, ki se uspešno uvrščata v vrsto najboljših angleških režiserjev.

Njuno skupno filmsko ustvarjanje se je pričelo leta 1939 s filmom »Spy in Black«. Pred tem skupnim delom sta se oba že večkrat uveljavila v filmski proizvodnji.

Devetindvajsetletni Michael Powel je že leta 1934 samo-

stojno režiral film »Two Growed Hours«, ki pa je ostal neopazen. A že 2 leti pozneje je dosegel z naslednjim filmom »The Edge of the World« (Na robu sveta) veliko priznanje. Po združitvi s Pressburgerjem je samostojno režiral še nekaj filmov, med njimi film »Bagdadski tat« (videli smo ga lanske leto), katerega je M. Powell režiral skupno z L. Bergerjem leta 1942.

E. Pressburger, po rodu Madžar, je bil po študiju v Pragi najprej novinar, a že kmalu nato scenarist pri nemškem filmskem podjetju UFA. Leta 1935 je odšel v Anglijo in kmalu postal stalni sodelavec Michaela Powella.

Skupno sta nato osnovala leta 1941 svoje lastno filmsko podjetje »Archers Films« (Lokostrelci). Proti koncu vojne je ta dvojica ustvarila film »The life and death of Colonel Blimp« (Življenje in smrt polkovnika Blimpa), stara angleška parodija utelesenega poklicnega častnika. Ta vojaška komedija je eden njihovih popularnih filmov, kateremu je leta 1945 sledil film »I know Where I'm going« (Vem, kam grem), zgodba mlade ženske, ki je vedno vedela, kaj hoče in je vse to tudi dosegla. Naslednji film »A Matter of Life and Death« (Zadeva življenja in smrti), groteskna fantazija s temo o sestreljenem letalcu, ki gre na možgansko operacijo, med katero doživi prived, da je vzletel v nebesa. Snov sama jima je nudila veliko možnost eksperimentiranja.

Eksperimentiranje se je nadaljevalo v barvnem filmu »Black Narcissus« (Črna narcisa). V melodramični zgodbi je prikazano življenje skupine usmiljenk v nekem himalajskem samostanu. S tem filmom sta se naučila uporabljati tehnikolor, kar sta pozneje s pridom uporabila v filmu »Rdeči čevlji«, v katerem sta hotela doseči nove forme filmskega baleta. Ta zamisel se jima je le delno posrečila v posameznih prizorih. Po tem le delnem uspehu sta snemala film, izdelan po grozotnem vojnem romanu Nigel Balchina »The Small Back Room« (Majhna zadnja soba). V tej grozotni zgodbi so bile v ozadju prikazane intrige in razkroj na visokih vojaških mestih. Naslednja dva filma te dvojice sta razočarala publiko in kritiko. Verjetno sta se avtorja v tem času že pripravljala na svoj naslednji film »Hoffmanove pripovedke«, ki jima je prinesel največ priznanja. Vrednost tega filma smo lahko pred kratkim tudi sami presodili. Ugotovitve so vsekakor bolj pozitivne, kot so bile pred nekaj leti za »Rdeči čevlji«.

Pomenben je predvsem poizkus ustvaritve opere — baleta, kjer je za podlago vzeto operno delo, v katero je vključena izrazna možnost plesa. Posebno se to opazi pri mimiki, ki je največji problem filmske opere. Vemo, da pevčeva mimika deluje iz večje bližine neestetsko in to zaradi povečanja dela misli na licih in vratu. Ziva baletna kretnja in v zvezi z njo premešana mimika pokriva te nedostatke. Toda pojavi se druga normalna ne prepričljivo ne deluje plesalec, ki v premiku poje, ali pa plesalka, ki izvaja na prstih težke figure, prepeva med tem koloraturne pesaje. V glavnem more tukaj pomagati samo fantazija gledalca, ki je pripravljen, da sprejme tudi take nepripriljivosti.

Poudariti pa je treba napredek od »Rdečih čevljev«. Medtem ko sta se v tem filmu zadrževala le pri splošnem liku plesalca, sta sedaj režiserja pristopila tudi k osebi plesalca, odkrivali v mimiki velikih umetnikov kot Helpmanna, Mossine in Molre Shearner idealno podlago za izvajanje muzikalno-scenskega dela. Dobro uporabljena razsvetljava je poudarila podrobnosti odlično zamišljenih mask, ki karakterizirajo posamezne like.

IZ ALBUMA NAŠIH MLADIH

Janez Bernik: DEČEK Z RIBAMI

FRANCE BEVK: IZBRANI SPISI II

Uredila pisatelj in France Koblar
DZS, 1952. —

Druga knjiga Bevkovih spisov obsega četrto del, ki so nastala od 1924—27. Pisatelj je prešel od pisanja krajših zgodb in črtic k širšim oblikam in večjim snovem. Ta prehod se sklada s celotno preusmeritvijo njegovega pisateljevanja. Desetletje po prvi svetovni vojni je bilo v slovenskem literarnem življenju obdobje izrazitega prepletanja vplivov iz svetovne književnosti; ne samo nove struje, kot ekspresionizem, tudi starejša literarna težnja vztrajno izvenjevali v tedanji revialni in književni publicistiki. Bevkovo delo je v tem času vse prežeto z »skanjem« lastne poti sredi goščav, ki modernizem, ki pa se jim ne more docela izogniti. Njegovi začrtki kažejo celo zavestno uporabljanje različnih načinov pisanja, ki so se tedaj uveljavili v slovenski književnosti, bodisi pod vplivom mode ali iz resničnega navdušenja nad nekaterimi predstavniki novejši književnosti. Novele in povesti druge knjige izbranih spisov pa že jasno kažejo, kako je skušal izluščiti samega sebe iz literarne obloge. Tudi brez bibliografskih podatkov bi bilo mogoče ugotoviti, kako je po vrsti nastalo vseh četrto delo, tako očito je vedno uspešne pisateljevo prizadevanje za svobodo, neobložen izraz in za samostojno in neizumetnič-

no slikanje dogodkov. Noveli Muka gospo Vere in Julijan Sever sta še polni literarnega okrasja in nepripriljive himničnosti v opisi in primerah, s povestma Hiša v strugi in Bridka ljubezen pa se je Bevk že tudi; snovno približal konkretnemu pripovedništvu. Slogovno je ostal še nabrekli v Hiši v strugi, predvsem, kadar opisuje razdvižano naravo; mnogo manj sledov povojnega beganja za nenavadnimi stilizmi pa je ostalo v Bridki ljubezni. Kako dosleden in hud je bil Bevkov boj z vsemi naplavljenimi in nesamodržnimi literarnimi prvinami v njegovi literarni zavesti, izpričuje dejstvo, da je čutil še danes potrebo, krepke poseči v stil svojih zgodnjih del, ko je pripravljati pričujočo izdajo.

Knjiga je v celoti izraz močne fabulativne fantazije, ki se rada izživlja v opisovanju silnih strasti in pretresljivih dogodkih. Bevk ima zelo razvito sposobnost epskega pripovedovanja, ki jo hkrati s slogom trudoma osvojava vseh literarnih in dramatičnih revizivov, ki se jih je navezal od tujih in domačih vzorov. Njegova nadaljnja pot je vodila v izčiščeni realizem. Ta razvoj nakazuje tudi druga knjiga izbranih spisov. Medtem ko zametata obe noveli snov v glavnem iz meščanskega okolja — ljudje so

izobraženi ali vsaj ugajeni, njihovi medsebojni odnosi nikakor ne preprosti — posegata obe povesti, ki sta nastali tik za novelama v kmečki svet: tudi tu izgovarjajo v ljudeh silne strasti in valujejo velika doživlja, a so vendar preprosti, jasnejši in razumljivejši od čustvenega Julijana in skeptičnega gospo Vere.

Ravno ob primerjavi obeh glavnih prizorišč Bevkovih pripovedi na zadnem na srednji problem — na psihološko plat, ki ne more biti le kako dopolnilo snovi, ideji in obliki, temveč je nujna in imenitna prvina vsake življenjske pristne epike. Ob tej knjigi moremo ugotoviti, da je psihološka poglobitev v obeh povestih vse bolj posledica snovnih in oblikovnih sprememb kot suverene razumevanja življenja, ki je morda ena največjih odklip epike umetnosti. V tej smeri je Bevk počasneje napredoval kot v izoblikovanju lastnih oblikovnih sredstev. Motiva obeh novel — ljubezenski in umirajoči mladenič — sta že sama po sebi tvegano področje; polna sta sentimenta in kar vlečeta pisatelja v efektno, lepečajočo in silovit zanos. Bevk je mogel tu dati duška svoji čustvenosti, ki pri njem nikakor ni v ozadju, saj je začel svojo pot kot pesnik; hkrati pa tudi svoji načitanosti in prevzetosti od tujih vzorov, ki ju je ni mogla prerasti lastna dozorelost. Zato vključ mnogim besedam,

vključ vsemu utemeljevanju in vsaj opismenemu poglabljanju niti Vera niti Julijan nista prepričljiva. Dogajanje je sicer napeto, toda le po zunanji fabulativnosti in nekaterih bistrih opazovanjih, zaradi česar mu seveda še ne moremo verjeti, in dostikrat zgoščeno, kar pa v tem primeru ni odlika, ker ni rezultat suverene obvladovanja snovi. Nikakor ni mogoče trditi, da pisatelj ne pojasnjuje Verine ljubezenski in vendar se med branjem ne more ubraniti vprašanjem, zakaj se je zgodilo tako, odkod pravzaprav vse to sumničanje. Pogrešamo trdne in globoke psihološke opredeljenosti značajev in dejanj; motivacija, kar je je, je preveč preprosta in preredobesedno razložena. Prav tako je vse premalo človeški Julijan, čigar trpljenje ob vseh žalostih in slavočestih ne vzbuja v bralcu dosti več, kot sentimentalne občutke. Pisatelj je obdelal motiv vse preveč neopko in je bil prisiljen pošiljati junaka na potovanje po Italiji, da je mogel vzporedno s tem opisovati bolj razvoj njegovega duševnega stanja ob vedno hujši bolezni, kakor dogodke, ki so skromni in dokaj izmišljeni. Tudi družbeno opredelitev oseb je zelo abstraktna. Sciistična sredstva, bleščeči literarni opisi, bobnotne podobe in meditacije so bile morda učinkovite v času, ko so nastale, danes pa ne morejo več pritegniti.

Brž ko pa se pisatelj zatopi v življenje slovenskega kmeta, se izkaže, da je tu veliko bolj domač; tudi beseda mu teče naravnije in če se spušča v vratolomne podobe, kadar opisujejo naravo, kateri se v nekem smislu vendarle prilagaja (Hiša v strugi), postane njegov izrek klen in jasen, ko spregovori ozadje, ki se mu barve in podobe menjavajo od meseca do meseca, umirnejše in manj poudarjene poteze. Tudi med temi ljudmi so močno razgibani čustveni odnosi, a so vendar preprostejši, pisatelji jih bolj obvladuje in jim neprimerno laže oblikuje pravo podobo. Psihologija Bevkovih junakov se je poglabila sama po sebi. Značilno je, da izredni dogodki in zaokolje ali osebo manj tipični pojavi tudi sedaj ne dosežejo življenjske pristnosti (n. pr. Mickina nezvestoba v Bridki ljubezni) v takih primerih se pisatelj še vedno zateka k čisto literarni obdelavi.

Vsekakor pomeni Bevkova domačijška povest velik napredek v njegovem prizadevanju za pravo umetniško upodobitev življenja, kakršnega vidi s svojimi očmi, ki so tako dozrele za vse, kar je tragično, elementarno in epiko široko v človeškem življenju. Čas je že, da nam nadaljnji razvoj plovdivitega slovenskega pisatelja ponazorijo strnjenega izdaja njegovih del. Hkrati bo s tem dana priložnost slovenski literarni kritiki, da izreče nad bogato Bevkovo žetvijo sodbo, ki bo mogla biti popolnejša, kot je bilo to doslej pogoltno, in katere osnove pomeni Uvod dr. Franceta Koblarja v prvo knjigo Izbranih spisov z opombami k posameznim knjigam. V. K.

Prizor iz filma »Jara gospoda«

svoje kulturne avtonomnosti, umetniške sposobnosti in tako zvane evropske višine. In vprav vse to, vsa ta propaganda, ta brezmejna pričakovanja, ki se lahko rode le v provincialnih razmerah in v provincialni miselnosti, v kulturni in umetniški revščini, v nacionalni megalomaniji, so kriva, mislim, da je bil film od vseh nas slabše sprejet, da smo bili razočarani, da ni ne konca ne kraja našemu razočaranju in da se zanj potegujemo le načelni opozicionalci.

Govoril sem hote le o sprejetju filma, o vtisu publike, in ne o umetniški vrednosti dela, kajti dobro se zavedam, da ta ni odvisna od naših občutkov, ki so vse preveč podvrženi pristranosti in so vse preveč pogojeni po najrazličnejših komponentah, ki z umetnostjo nimajo baš pravega stika. In prav je, da se govori o javnem sprejetju »Jare gospode«. Kajti prav

Ziva Sever iz filma »Jara gospoda«

tisti, ki so delali to omejeno in neumno propagando za film, so krivi, da so ljudje preveč pričakovali in je bila preobčutna razlika med njihovimi pričakovanji in realnostjo, krivi, da so ljudje sprejeli umetniško in vsestransko neprimerno slabši, ceneni in banalni film »V viharju« neprimerno pozitivneje, ugodneje kot »Jaro gospodo«. Tako kratkovidna propaganda si je zagotovila le finančni in nikakor ne moralni uspeh. Če pa bo po kupljenih vstopnicah merila tudi dejan-

Vnetemu kritiku

Od vseh plevelov iz poljan premognih najbolj v gnojnih njivah uspeva slak, a glej pod njim rastlin obraz ubogih, ki pod okriljem vidijo le mrak. Ne boj pogledov se njegovih strogih, ker on je »klobasar« in še bedak!

(Oskar Mesar)

Ekonometri na Lipanci

Bljeska koča na Lipanci (1633 m)

MI PA NE GREMO DAMI

V okviru svoje organizacije so priredili študenti ekonomske fakultete uspešno smučarski tečaj na Lipanci. Tečaja se je udeležilo 16 študentov. Kočo je dal na razpolago SD Krim.

Na idealnih terenih Lipance so ekonomisti bolj ali manj uspešno preizkušali svoje znanje, lomili smučke, rili v sneg, tako, da je resno ogrožena pro-

ga za tekmovalce v veleslalomu, ki je bil v nedeljo.

Vedrega razpoloženja ni manjkalo. Posebno v kuhanju so se pokazali prave mojstre. Lačni so bili venomer. S težkim srcem so se poslovlili od sonca in dobre volje. Spet morajo prenašati črnogledne profesorje in mrki status fakultete.

ŠAH Prvenstvo univerze

Na turnirju za prvenstvo Univerze sodeluje 12 igralcev, 5 pa jih je udeležbo odpovedalo. Pri zbiranju so dobili tekmovalci naslednje številke: 1. Trampuš (Triglav), 2. Kržin (Krim), 3. Vrhovec (LUSK), 4. Kos (Zel. Maribor), 5. Benedičič (Triglav), 6. Cuderman (Triglav), 7. Fajon (Zel. Kranj), 8. Grosek (LUSK), 9. Kočevar (Triglav), 10. Kržišnik (Krim), 11. Mikunda (LUSK), 12. Gabrovšek (LUSK).

Mojstrska kandidata Benedičič in Kržišnik, ter prvotekmovalnik Trampuš igrajo kot gosti, ostali pa se borijo za naslov prvaka Univerze. Do sedaj je bilo odigranih 8 kol. Ze v

Smučarsko prvenstvo avstrijskih študentov

V Mallnitzu je bilo pred dnevi zaključeno akademsko smučarsko prvenstvo v veleslalomu za moške in ženske. V zelo mrzlem vremenu in na ledeni progi je tekmovalo 96 moških in 10 žensk. Proga je bila dolga 2200 metrov s 500 m višinske razlike; imela je 26 vrt.

Zmagal je Gustel Jamnik (Innsbruck), med ženskami pa Kremslehner (Dunaj), ki je edina med ženskami prevozila progo brez padca.

Pretekli teden je bilo na Semmeringu takimenovano »Akademsko svetovno prvenstvo« v smučanju, ki so ga organizirali in se ga tudi edini udeležili študenti iz informacijskih držav.

Urniki treningov za JUDO-sport

V letnem semestru bodo treninzi v mali dvorani na Taboru po sledenjem razporedju:

Ponedeljek: Zenske od 19–20, začetniki A od 20–21, začetniki B od 21–22.

Torek: I. a. nadaljevalni tečaj od 19–20.30 in I. b. nadaljevalni tečaj od 20.30–22.

Sreda: Začetniki A od 18.30–19.30, začetniki B od 19.30–20.30 in II. nadaljevalni tečaj od 20.30–22.

Četrtek: I. a. nadaljevalni tečaj od 19–20.30 in I. b. nadaljevalni tečaj od 20.30–22.

Petek: Zenske od 19–20 in II. nadaljevalni tečaj od 20–21.30.

Študenti in študentke, ki čutijo zadostno zanimanje za ta šport, se lahko prijavijo pri vratarju Univerze ali naj pridejo ob določeni uri na trening, kjer se bodo lahko vpisali.

Odbor

ZMAGA ASD

17. marca sta se pomerili v medsebojni tekmi strelski družini naših študentov in ljudske milice. Obe družini sta tekmovali s po dvema ekipama. V obeh tekmah je zmagala ASD.

Prva postava je dosegla rezultat 631:626, druga vrsta pa 611:586 krogov. Skupna razlika je torej 30 krogov v korist ASD. Tehnični rezultati: 1. Skušek (135 krogov, LM); 2. Persič (131, ASD); 3. Rems (130, ASD); 4. Golob (130, LM); 5. Sušnik Bojan (128, LM); 6.–8. Vrabl Niško, Kuštrin Mišo (oba ASD), Tanasij Stefan (LM, 125); 9. Kotnik Stanko (124, ASD) in 10. Pečnikar Tone (123, ASD).

Urniki strelskih treningov

Treninzi se vrše v sobi št. 90 (Univerza) od 19–21 ure. V ponedeljek ženske, v torek študenti pravne fakultete, v sredo elektroinženirji in metalurzi, v četrtek strojniki in gradbeniki, v petek ekonomski, agronomski in gozdarski ter v soboto (od 15–18 ure na istem kraju) študenti medicinske, filozofske in prirodoslovno-matematične fakultete.

Študentke tudi ob ponedeljskih, sredah in petkih od 19–21 ure na Študentskem naselju.

Naši v St. Moritzu

Poročilo z II. svetovnega študentskega prvenstva v smučanju

V nedeljo, 1. marca je jugoslovanska študentska reprezentanca odpotovala iz Ljubljane v St. Moritz na II. prvenstvo FISU, ki ga je to pot organiziral švicarski akademski smučarski klub (SAS). Reprezentanca je bila sestavljena iz 8 tekmovalcev, ki so bili izbrani na III. študentskem prvenstvu FLRJ v smučanju v Kranjski gorji, pet jih je pa povabil SAS kot goste na njihovo tekmovalno. Razen teh so se tekmovalci še udeležili Ivo Pevec na stroške zagrebške »Mladosti«. — V St. Moritz smo prispeli po 23 urni vožnji čez Avstrijo.

OTVORITEV STUDENTSKE ZIMSKE OLIMPIADE

Uro po našem prihodu je bila že slavnostna otvoritev. Tekmovalci vseh držav so se s smučmi prijavili za vrha Corviglia do hotela »Chantarella«, kjer so bili slavnostni pozdravi in druge svečanosti. Od naše ekipe so se slavnosti udeležili samo alpski vozači, ker so tekači šli na počitek, saj jih je prihodnji dan čakala tekma. Poleg jugoslovanske ekipe so se tekmovalci udeležili študenti iz ZDA, Anglije, Argentine, Avstrije, Brazilije, Finske, Francije, Italije, Libanona, Luxemburga, Nemčije, Norveške, Portugalske in Švice, torej skupno iz 15 držav. Najmočnejša je bila italijanska ekipa, ki je štela skupno 42 članov. Iz tega jasno sledi, da je bilo to prvenstvo po svoji kvaliteti, kakor po udeležbi največja pojojna študentska športna prireditel.

TEK NA 14 KM

Dan pred tekmovalcem so si naši tekači ogledali progo, ki je obsegala del olimpijske proge. Tekla je v dveh krogih po 7 km, bila izredno valovita in zahtevala od vsakega tekmovalca precejšnje tehnično znanje. Važno je omeniti tudi to, da leži St. Moritz 1800 m visoko in da višinski skok ovi- ra tekmovalce pri tekmovalju. Naslednji dan se je začelo tekmovaljevanje v teknu na 14 km. Skupno je štartalo 43 tekmovalcev, od teh 7 jugoslovancev. Za favorite so veljali Finci. Rezultati so pokazali, da je bila prognoza pravilna. Prvo mesto je zasedel Finec Marttila s

Največja pojojna mednarodna študentska prireditel — Udeležba študentov iz 15 držav — Šesto mesto v teknu na 14 km — 16. mesto v slalomu — 13. mesto v veleslalomu — 14. mesto v smuku — Neuspeh naše štafete — Svetovno študentsko prvenstvo v skokih

nista pravilno mazala, tako da jima je kmalu po štartu porabilo malo in sta skoraj vso progo tekla s praznimi smučmi. Prvi se je klub temu plasiral na 12. mesto, Kalan pa na 24. Marinković in Pevec sta zasedla 15. oziroma 20. mesto. Gaj in Kavčič pa 23. oziroma 29. Na splošno lahko zaključimo, da se je Svet kot posameznik plasiral izredno uspešno, medtem ko bi se ekipa kot celota lahko plasirala bolje, kar ji je v prvi vrsti onemogočilo nepravilno mazanje smuč.

SLALOM

Za alpske discipline je bilo prijavljeno rekordno število tekmovalcev, saj jih je samo v slalomu štartalo nad 120. Zaradi tako velikega števila tekmovalcev sta bili postavljeni dve nagradi. Vodja vseh alpskih prog je bil olimpijski zmagovalec Rominger. Prvi tek so po prvi progi vozili tekmovalci do štartne številke 50, drugi tek pa so proge zamenjali. Jugoslovanska ekipa za slalom je bila: Prestor Ziga, Pogačnik Jože, Bizjak Ljubo, Hladnik Damjan in Dornič Janko. Za favorite sta veljala Rubi — Šveica in Jamnig — Avstrija. Jamnig

je v prvem teku padel, vendar je imel srečo, da njegovo vožnjo niso ustopili. Tako je vožnjo poročil in dosegel najboljši čas. Kljub temu pa so mu prišli 10 sek. iz neznanih vzrokov in uradni zmagovalac je postal Rubi, medtem ko se je Jamnig plasiral šele na 5. mesto. Naš tekmovalac Damjan Hladnik je zasedel 16. mesto, Dornič pa 19. Prestor je imel v prvem teku kljub padcu še

VELESALOM

Proga za veleslalom je bila dolga 2500 m z 35 vrati in 500 m višinske razlike. Zmagal je Jamnig — Avstrija s časom 1:53,4 pred Rubjem 1:54,6. Prestor je dosegel čas 1:07,2 in s tem 11. mesto, vendar je bil diskvalificiran, ker je zgrešil vrata. Kljub našemu prizivu je ostal diskvalificiran. Tako se je med našimi tekmovalci najbolje plasiral Bizjak Ljubo na 13. mesto, Dornič Janko na 17. mesto in Hladnik Damjan na 18. mesto. Pogačnik je bil diskvalificiran. To je brez dvoma velik uspeh naših alpskih vozačev v tej disciplini.

SMUK

Po olimpijski progi z vrha Corviglia je v soboto štartalo nad 100 tekmovalcev. Zaradi majhne množine snega je bila proga nekoliko skrajšana in izredno nevarna. Prestor se je na veleslalomu poskušal in ni štartal, prav tako Pogačnik. Tako je tekmovala samo naša stara garda. Uveljavil se je po- novno Rubi, saj je bil polnih 6

sekund pred Jamnigom. Od naših tekmovalcev je dosegel velik uspeh Dornič Janko, ki se je plasiral na 14. mesto in Bizjak Ljubo z 18. mestom. Hladnik je zaradi težjega padca odstopil od tekmovalja.

V alpskih disciplinah so naši tekmovalci dosegli lep uspeh, saj so se vsi plasirali med prvo petino tekmovalcev. Prestorja pa je spremljala občina smola, ker bi se gotovo plasiral med prvo desetorico.

STAFETA 4 x 7 km

Za največji neuspeh lahko štejemo plasman naše štafete. Vsi smo bili prepričani, da bo zasedla štafeta 2. ali 3. mesto. Vsi smo si bili edini, da Fin- cem 1. mesta nihče ne more ogroziti. Zgodila so se prese- nečenja! Zmagali so Švicarji, katerim sta zmago prinesla odlična tekača Baumann in Mar- met. Na 2. mesto se je plasirala ekipa Finske, na 3. pa Nem- čija. Naša štafeta, ki je nasto- pila v postavi Kalan, Marinko- vič, Svet in Soberl se je pla- sirala na 4. mesto, 2 min. slab- še od ostalih je tekel Marinko- vič, kar je zadostovalo za slab plasman.

Pri tem naj še omenim ne- športno vedenje člana zagreb- ške »Mladosti« Peveca, ki ni hotel tekmovali v naši drugi štafeti z izgovorom, da je boljši od Kalana. Na ta način je od- padla naša druga štafeta. Ka- lan pa je postavil od vseh na- ših tekmovalcev najboljši čas.

SAMOSTOJNI SKOKI — NAJVEČJI USPEH JUGOSLOVANOV

Vsi smo težko pričakovali zadnji dan tekmovalja, ko so bili na sporedu skoki na olim- pijski skakalnici. Goršek in Dobrin sta se že ves teden pri- pravljala na to srečanje, saj sta branila svetovni študentski rekord iz Badgasteina, ki ga je postavil Ivo Razbojnik. Gor- šek je že na treningu pokazal, da je favorit, saj je s polovič- nim zaletom skočil 71 m. Imel je smolo, da je dobil štartno številko 2, tako da je skakal pred Norvežanom in Fincem. Vendar nas tudi na tekmi ni razočaral s skokoma 60 in 63,5 m (najdaljši skok dneva) je z 8 točkami naskoka osvojil svetovno študentsko prvenstvo. Dobrin je prvič krasno skočil 60 m, drugič pa 58,5 m s pad- cem in se plasiral na 5. mesto.

ZAKLJUČEK TEKMOVANJ

V »PALACE«, največjem ho- telu v St. Moritzu so se ob za- ključku zbrali tekmovalci iz vseh držav, kjer je bila raz- glasitev rezultatov in podelitev nagrad. Na sporedu so bile tu- di točke posameznih narodno- sti. Naša ekipa je zapela »Ce študent...«, potem pa sta Do- brin in Goršek izvajala salte in premete, kar so vsi prisotni navdušeno pozdravili. Torej tu, di tukaj je bil dosežen popoln uspeh.

Pomembno je tudi, da so se tekmovalci, kakor tudi zaključ- ne slovesnosti, udeležili tudi številni profesorji.

Po zaključku tekmovalja si je naša reprezentanca ogledala še Davos, znano švicarsko zim- sko središče in se preko Zü- richa vrnila v domovino.

Umetnik ringa

Znano je dejstvo, da modrosti skoraj vedno premaga surovo silo. Tega se je zavedal tudi Robinson, saj je v svoj boks vnesel toliko genialnosti, kot noben boksar pred njim. S svo- jimi pametnim boksom in ne- verjetnim poznavanjem tehnike boksa ter psihologije nasprotni- ka je Robinson lahko žel uspe- h in pošiljal nasprotnika za na- sprotnikom v »deželo sanj«.

Prez dvoma »vzdevki« umetnik ringa, »superboksar« in »vir- tuoz pesti«, ki so mu jih dali gledalci, niso pretirani.

Poglejmo, kaj pravi o njem George Carpentier, nekdanji svetovni prvak teške kategorije in najboljši stilist svojega časa: »Kar me je najbolj presene- tilo pri Rayu, je njegova izred- na sposobnost improvizacije. Ima prirojen občutek, kako je treba boksati. Njegovo najmoč- nejše orožje je levica in, kar je redkost, more udariti z njo tri- krat zapovrstjo. Robinson se v ringu počuti prijetno, boksa brez napora, kadar je potrebno, za- da nasprotniku neverjetno hitro serijo udarcev. Udarja močno in elastično. Ne bi mu mogel dati niti najmanjšega nasveta. Ali bi mogli dati nasvet kake- mu Leonardu da Vinciju? Ray je brez dvoma najbolj dovršen boksar sedanosti.«

5 srečanj — 5 K. O.

Evropa je prvič videla Ro- binsona konec leta 1950, ko je obiskal kot svetovni prvak tedaj še welter-kategorije. Ob velikem pompu se je izkrcal sredi meseca novembra v lad- je »Liberte«. Prispel je v spre- midno žene, 130 kg teškega mena- žerja George Gainsforda, tre- nerja, kuharja in sekretarja. Med njegovo ogromno priljago se je nahajalo tudi 10 parov rokavic, 3 hrushke za trenira-

nje, 3 radioaparati in 6 zabojev konzerv! Čeprav je imel prvi dvoboj že čez nekaj dni, sploh ni nič treniral. Dejal je, da želi spoznati »mesto svetlosti«, Pa- riz in da ga ostalo ne zanima.

Medtem pa se je Jean Stock, njegov prvi nasprotnik, marli- voj pripravil na dvoboj. Ko se je približal dan srečanja, je imel za seboj več kot 100 rund v najostrejšega treninga. In re- zultat? Robinson ga je pred dvajsetisoglavno množico dobe- sedno zdrbil! Ze v prvi rundi je Stock zletel trikrat na tla, v drugi pa je obležal k. o. Sle- dila je borba v Bruslju proti Luc van Damu, a tudi tega je Robinson že v četrth rundi po- slal s prvim vlakom v »deželo sanj«. Tretji nasprotnik je bil Walzack, s katerim se je Ray srečal v Genovi. Doživel je isto usodo kot ostala dva pred njim. Francozom je pričelo počasi presaditi, da ta vražji črncet ta- ko hitro uspeva: po vrsti nji- hove najboljše boksaarje in vse nade so pričeli stavljati na

Klub za športno medicino na Pohorju

Kot prejšnja leta je tudi letos sekcija za športno medicino MVS s popolno podporo Instituta pri- redila smučarski tečaj za svoje najboljše člane. Medicinsko fakul- teto je zastopal dr. Avčin Marij, inštitut za športno medicino pa dr. Zavrtnikova. Tečaj je bil na Pohorju in je trajal 10 dni. V lepem vremenu so tečajniki zdru- žili koristno s prijetnim. Poleg dela na snegu so imeli tudi preda- vanja. Opazovali so puls, dihanje, vitalno kapaciteto in spremembe krvnega tlaka. Iz tečaja so prinesli mnogo koristnih zaključkov.

Villemaina, ki je bil znan po svojih uspehih v Ameriki. Upali so, da bo njemu uspelo pre- trgniti niz blesteh uspehov fa- moznega črnca. Vendar so bili vsi upi zaman. Villemaina, ki je bil za 12 cm manjši od Raya, je bil res zelo agresiven. Poskušal se je približati Robinsonu in mu zadati odločilne udarce, a slednjemu je uspelo, da ga je z dolgiimi levimi stop-direkti držal na distanci. V osmi rundi se je po močnem Robinsonovem levem direktni udarcu tudi Villemaina sesedel. Dasi se je dvignil, je sodbil že v naslednji rundi pre- kinitel borbo, ker je bil Villemaina popolnoma »agroggy«. Ta- ko si je Robinson nanizal četrth biser na svojo ogrlico in čez nekaj dni je dodal še petega, ko je v Frankfurtu knockoutil Hocha v peti rundi.

»So long next year«

Tako je Robinson zaključil svojo prvo uspešno turnejo po Evropi. 27. decembra se je zo- pet vrnil na »Liberte«. Ob od- hodu je izjavil, da namerava premagati la Motto, svetovnega prvaka srednje kategorije, in si s tem priboriti naslov prvaka tudi v tej kategoriji, nato pa (Nadaljevanje na zadnji strani)

Smučarski teren nad St. Moritzom, kjer so tekmovali naši kolegi. V veleslalomu, srednja kratka proga (ki je resnično ni ravno prevedel denar smuk). Veleslalom teče izpod vrha P. Nair (3039 m), štart za smuk je bil pri koči Corviglia v višini 2489 m. Gorski vrh nad to progo pa je P. Saluver (3146 m).

Pred nekaj tedni je pote- kal rok, do katerega bi moral črncet Ray Robin- son, svetovni boksaški prvak srednje kategorije, izjaviti, ali bo branil svoj naslov ali ne. Ker tega ni storil, je s tem svoj naslov avtomatično izgubil. Vendar kaže, da Robinson se žali za njim, saj mu pose- ki se mu je posvetil sedaj, nese mnogo več. V zgodovini boksa pa bo Robinson ostal kot eden najinteligentnejših in priljub-

te alkohola, tobaka in svežega sadja, zato pa tem bolj marli- voj prazni steklenice Coca-Cola. Nasprotniki ga hotelo čes- to označiti kot čudaškega, čes- to hlepnega in domisljavega, vse to pa ni res. Najbolje to do- kazujejo besede francoskega boksaarja Jeana Stocka, ki se je nekaj dni pred srečanjem so- znal z Robinsonom. Izjavil je: »Robinson mi je zelo simpati- čen, kakšna škoda, da se bova morala tepsti!«

Ray „Sugar“ ROBINSON

Fatalni Virtuoz pesti je zapustil ring

Ljnih boksaarjev, kar jih je kdaj stopilo v ring. Gotovo bo čita- telje, zlasti pa športnike in lju- bitele boksa zanimalo zvedeti kaj več o njem.

Jazz in Coca-cola

Malokomu je znano, da je Robinsonovo pravo ime prav- zaprav Charles Charon. Danes ga vsi kličejo le »SUGAR«. Ime »Sugar« so mu vzdeli gledalci, ker pravijo, da ob njegovem boksu tako uživajo, kot bi jedli najboljši sladkor. Robinson je privatno tipičen Američan, ved- no je nasmejan in dobre volje, zelo prijateljski in zabaven, po- leg tega pa skromen (razen v oblačenju) in darežljiv. Pogo- stokrat je ves dobiček kakšega srečanja poklonil raznim dobro- delnim ustanovam. Zelo rad igra golf, a ugajata mu tudi baseball in košarka.

Poleg tega je velik ljubitelj ameriškega jazza. Videti ne mo-

Ray Robinson in Fausto Coppi

Ray je »pretrpela« že več te- meljitih pregledov svetovnozna- nih športnih zdravnikov v Ame- riki in Evropi. Vsi so si edini v tem, da so njegove mere idealne. Visok je 180 cm, tehta nekaj čez 70 kg. Čez prsni koš meri pri vdihu 102 cm, pri izdi- hu pa 93 cm, v pasu pa je zelo vitek, saj meri le 67 cm. Nje- govo srce je nekaj izrednega. Bije počasi in krepko le 40-krat na minuto, torej slično kot srce Fausta Coppija, znanega itali- janskega kolesarja. Zdravniki zatrjujejo, da je Robinson v fiziološkem in mortološkem po- gledu izreden primer, kakršne- ga najdemo morda na sto tisoč ljudi le enega. Pravijo tudi, da bi bil Robinson s svojimi fi- zičnimi sposobnostmi lahko si- jalen tekač na 800 in 1500 me- trov.

Robinsonovo uspešno sredstvo

AVTOSTOP PRI NAS

ALI FILOZOF NA IZLETU

Vsi, ki so v zadnjih letih vsaj malo pogledali preko meje, vedo več ali manj povedati o potovanju »na avtostop« ali »hitch-hiking«, kot temu pravijo Angleži. Mnogi evropski študenti se odpravljajo na zelo dolga potovanja izključno na ta način.

Tudi sam sem že potoval tako po Nemčiji in Avstriji in priznam, da sem bil večkrat presenečen nad prijaznostjo avtomobilistov, ki so me vzeli kot pota s seboj. Predvsem študentom so zelo naklonjeni in zakaj ne bi kdo prisedel, če je prostor v avtomobilu? Saj — mi je pravil sofer med vožnjo iz Münchena proti Nürnbergu — študenti imajo nekako moralno pravico do tega: nič ne zaslužijo, pa naj potem še nič ne plačajo!

Pred nedavnim, na dan plačinskih skokov, sem se vračal z izleta. Zvečerilo se je in med Kranjem in Medvodom sem prisel na glavno cesto. Nenačakovano veliko število avtomobilov je vozilo proti Ljubljani.

In šinilo mi je v glavo — čeprav sem imel prvotni namen: iti peš — kako bi bilo, če bi poizkusil koga ustaviti; skromen prostor se bo že našel nekje v vsaj tej dolgi koloni. Dvigam sem roko, spet in spet, toda brzilo so mimo z nezmanjano hitrostjo. Toda bil sem vztrajen, še in še sem ustavljal — pa nič! In mislite, da so bili vsi avtomobili zasedeni? Se zdalec ne; mnogo je bilo polpraznih!

Mahnil sem jo peš, razmišljal o tem, kakšno uslugo lahko naredi človek človeku, ne da bi se mu bilo treba dati nekaj potruditi. In kako malo ljudi res izkoristi te možnosti... Pač pa zato prištevajo med usluge in »dobra dela« raje: razne dolžnosti, »usluge« zaradi »spodobnosti« ali pa vsaj »usluge« pred dovolj številno publiko. In obrabi jim žare od same srčne dobrote in notranje zadovoljnosti... In še sem dvigal

roko, toda elegantni »Buick« in »drdajoci« »DKW«-jevci so kljubovalno in brezbržno drveli proti Ljubljani. Le zakaj bi ustavljali? Kdor nima avtomobila, naj gre peš! Pri 53. ne, uspešnem »stopanju« sem si resno premislil in hitreje stopil proti Medvodom, kjer sem nameraval ujeti večerni vlak in se potegniti proti domu.

Dolgo časa ni bilo nobenega avtomobila. Končno so daleč za menoj v perspektivi ceste začeli žarometi in moja senca se je stegnila po betonu. Kaj, ko bi ustavil še tega, samo še tega? Dvigam roko, žarometi se naglo približujeta. Umikam se ves začuden — avto ustavlja. Ustavlja! Privozil je tik mene in preden sem odprl usta, sem zaslišal: Excusez moi, je n'al pas la place dans l'automobile. Zahvalil sem se mu in pognal je. Imel je značko »F.R.«, številke pa si nisem zapomnil. Podoben primer se mi je pripetil na cesti Makarska—Dubrovnik lani jeseni, ko sva s kolegom ustavila nekega same-

BITI FUNKCIONAR ...

(Nadaljevanje z 2. strani)

Četrto vprašanje — oziroma vzklik: V letošnji sezoni, ki je v Ljubljani tako bogata, nismo imeli niti enega samega koncerta! Kako je bilo lani s študentskimi koncerti, ne vem, vem le to, da zanje med študenti ni bilo zadostnega zanimanja in so zato bili ukinjeni. Iz istega razloga jih letos nismo organizirali. Vendar bi se morda s primerno propagando med študenti stvar dala organizirati.

Zadnje vprašanje: Kako bo odbor ali kdor vodi to delo na Univerzi, polagal račun pred Univerzitetno skupščino, me res nadvse zanima. Kot je — videl iz moje ga članka, na taka vprašanja odgovarjati ni težko. Mnogo težje se je z nekom pretekati o stvarih, ki jih ta — v tem primeru tovariš —, ne pozna.

Ob koncu še o tonu obravnavanja članka: V kaki zvezi je naslov »Biri funkcionar ni monopol« z vsebino članka, nisem mogel doznati, in mi tudi nihče od tovarišev, ki sem jih vprašal, ni mogel pojasniti. Zveza med naslovom in vsebino se mi zdi bolj podobna tendenčnemu načinu pisanja revolucionarnih lističev kot resni konstruktivni kritiki, ki namerava odstraniti neke napake. Kar pa se tiče »nekulturne priprave raznih zborovanj in prireditvev« v bodoče bo pri njih gotovo sodeloval tovariš —, ki je pokazal živo zanimanje za kulturne probleme Univerze in Visokih šol. Zato hodo — to lahko z gotovostjo sodimo po obliki in vsebini njegovega članka — v prihodnje mnogo bolj kulturne.

Referent za agitprop in kulturo UO ZSJ

OPOMBA UREDNISTVA:

Uredništvo objavlja gornji članek v celoti in to kljub temu, da ne soglaša z vsemi odgovori. Nikakor pa ne more soglašati z odgovorom, ki ga je tovariš referent podal na očitek slabo pripravljenih zborovanj in prireditvev, ker vsi dobro vemo, da so nekatera naša politična zborovanja stvarno bila v tehničnem pogledu slabo pripravljena in da je to vzbudilo mnogo negodovanja med našimi tovariši. Čeprav ne soglašamo s tonom, ki sta ga oba pisca članka uporabila, moramo vendarle pripomniti, da se nam zdi prav, da se je oglasil z vprašanji eden izmed naših članov, ki dosedaj niso delali v naših forumih in tako postavili vprašanje tudi na dnevni red našega Sekretarijata.

Stenografija

Predavanja iz stenografije na ekonomski fakulteti lahko obiskujejo vsi študenti.

Predavanja so vsak torek od 19.—21. na Ekonomski srednji šoli. Začetek predavanj 17. marca 1953.

UO ZSJ

Jara gospoda

(Nadaljevanje s 4. strani)

V povedanem tiči torej očitek, da bi mogoče scenarij kot Lajino delo bolj uspel, ker v literaturi racionalno pojasnjevanje bolje prenesemo kot v filmu, kjer morajo biti ideje avtorja čisto drugače, slikovno, nazorno, v dogajanju in življenju razložene in naslikane. Drugače nas film ne prepriča in Stupica je v veliki meri, posebno v prvem delu zapadel nefilmškemu izražanju svojih idej.

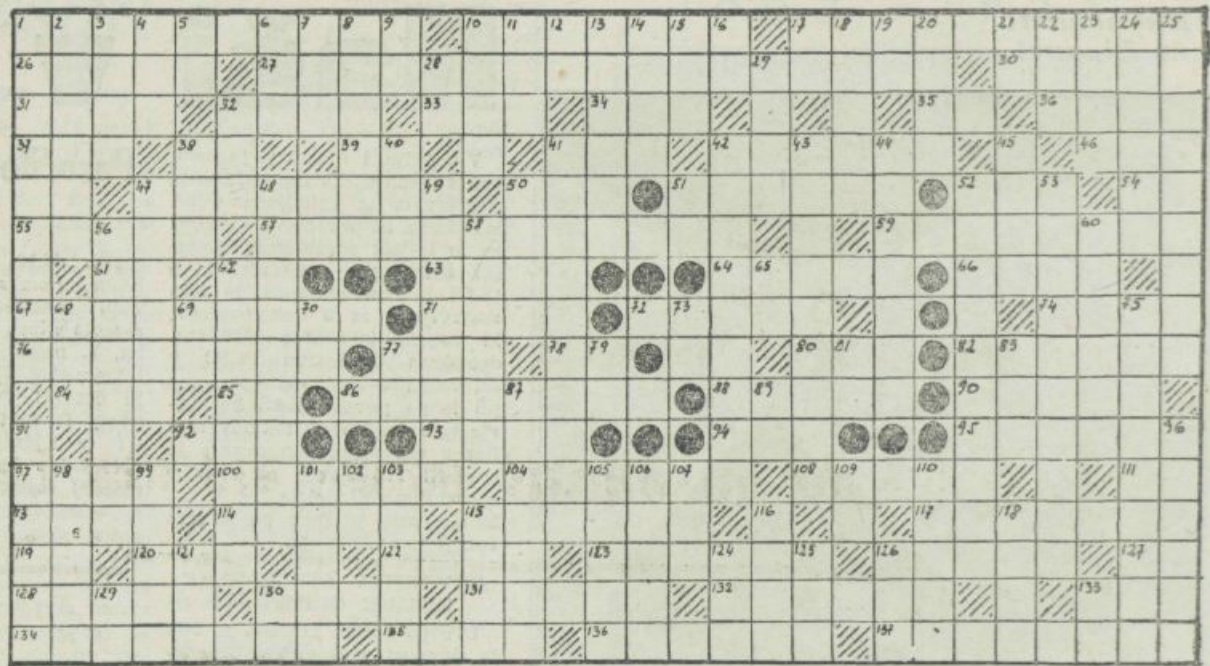
Pri tem mislim na bistveno linijo tragedije, na idejno jedro in idejni razvoj dela. V konkretizaciji in atmosferi, dekorju in sceni pa se je nasprotno Stupica zelo približal filmskemu načinu. Skoda, da je postranske stvari bolj gojil kot bistvene, ki jih je v primeri z nevažnimi subtilnostmi in podrobnostmi dekorja naravnost zamenjal. Seveda so nekatere scene tudi režijsko zgrešene, poceni in ne sodijo v stil dela: n. pr. ves ples pri Orlovih je napravljen izrazito na operetni način, kjer se celotna množica vedno zbira okrog protagonista, ko ta samo izvoli odpreti svoja pomenljiva usta. To z realizmom dela nima nikake zveze in naravnost moti; nekam slabotno je zrežiran dvoboj, pretep obeh junakov in pod. So pa mojstrski referenti: dinarski krčmi, v advokatski pisarni, na sodišču itd.

Dekor je bil zelo skrbno izbran in barvit. Igralci so se vedla iz nepripravljenega teksta težko ustvarjali kaj posebnega. V. Skrbinska je motila njegovo nepotrebnost v filmu in je zato svojo vlogo kar dobro izvozila. Sever je bil po mojem mišljenju najboljši, ker je Pavletova neodoljivost prepričala, kolikor je bilo v njegovi moči. Stupica je učinkoval precej dolgočasno, ker ni znal svoje igre niansirati. Mira Stupica pa po liku nikakor ni ustrezala slovenski Ančki, četudi je nekaj scen lepo odigrala: n. pr. govor z balkona, pesem. Ostali niso ne izstopali ne motili.

Motile pa so v filmu nekatere površnosti, ki bi jih pri kontrolnih predvajanjih zlahka odpravili. Lepak na dunajskem kiosku in n. pr. vabil na Koncert in ne pa Konzert. Sence pri pretepu med Ančko in Andrejem so bile nenaravne, ker bi jih povzročile le luči, ki bi svetlila pri njunih nogah.

VUJ

Potrudite se!

Vodoravno: 1. vodja slovenskih socialdemokratov pred prvo svetovno vojno; 10. kmetijski strokovnjak; 17. starogrški govornik in politik; 26. grška muza; 27. srednjeveški nizozemski verski reformator; 30. vrsta praživali, ki povzročajo dezinterijo; 31. drevo; 32. sorodnik; 33. struja; 34. vrsta pesnitve; 35. kemična kratica za antimon; 36. koralni otok; 37. žensko ime; 38. podredni veznik; 39. del telesa; 41. želja, hotenje; 42. fotografski aparat; 46. osebni zaimek; 47. ognjeniški otok v Egejskem morju; 50. prislov; 51. vrsta maske (množ.); 52. vrsta konjskega teka; 54. okrajšani osebni zaimek; 55. grški mitološki junak, ki je dobival moč ob toku z zemljo; 57. slovenska slikarka, predhodnica impresionistov 1861—1926

(ime in priimek); 59. indonezijsko orodje; 61. številnik; 63. naga, slečena; 64. sestradani; 66. vulkanski izmeček; 67. francoski filozof; 72. izumrli prebivalci na matematiki 1596—1650; 71. šega ozemlja; 74. tesen, maloprostoren; 76. grški lirski pesnik, ki je pisal vesele in lahke pesmi; 77. žuželka; 78. predlog; 80. osebni zaimek; 82. tuje žensko ime; 84. mesto v Italiji; 85. kemična kratica za stroncium; 86. načrtovan, usmerjen; 88. norveški dramatik; 90. grška muza; 92. osebni zaimek; 93. domača žival; 94. žustveni izliv; 95. žival, ki živi v afriških pragozdovih; 97. gora v Benetiki Sloveniji; 100. stari prebivalci Italije; 104. nilov pritok, ki obkrožuje njeno vodo; 108. predlog; 111. predlog;

113. orodje; 114. leseno obuvajo; 115. obširno, bogato, številno; 117. sitnost, tečnost; 119. italijanski predlog; 120. določeno število; 122. pravopisna znamenja; 123. naglito, skvarjeno; 126. špansko mesto, ki leži nasproti Gibraltaru; 127. osebni zaimek; 128. tuje žensko ime; 130. izumrli evropski prebivalci; 131. mediteranske rastline; 132. francoski pisatelj, romantik 1810—1857; 133. osebni zaimek; 134. brezskrbno življenje; 135. del primorskega kamina; 136. grški junaški ep; 137. ime in priimek nedavno umrlega slovenskega pisatelja.

Navpično: 1. srednjeveško orožje; 2. mesto v Armeniji; 3. del primorskega ognjišča; 4. skrajni del zemljine (dvojina); 5. dva samo-

glasnika; 6. veznik; 7. časovna enota; 8. zrelostni izpet; 9. začetek in konec abecede; 10. rimski bog ljubezni; 12. grška črka; 13. udariti, delno pokvariti z udarcem; 14. žensko ime; 15. latinsko »ura«; 16. dva soglasnika; 17. dva soglasnika; 18. mesto v zahodni Nemčiji; 19. dva soglasnika; 20. francoski departma; 21. kazalni zaimek; 22. žensko ime; 23. čista teža; 24. umetna smola; 25. špansko mesto; 28. latinski veznik; 29. moško ime; 32. vrednostni papir; 38. vprašalni zaimek; 40. denarna enota; 41. razbijati, ovirati, motiti; 42. zveza, združitev; 43. slovenski humoristični pisatelj; 44. hranilen, ima veliko kalori; 45. vojaško pokrivalo; 47. rimski filozof, stoik; 48. italijanski slikar 1518—1594; 49. japonsko mesto porušeno v zadnji vojni; 50. mera za papir; 51. dva soglasnika; 52. znan grč pri Beogradu; 53. srednjeveški pridigar in asket iz Florence, predhodnik reformacije; 56. grška pokrajina; 58. del noge; 60. napraviti praske; 62. nočna žuželka; 65. ploskovna mera; 68. določeno število; 69. glej; 65. navpično; 70. glavni številnik; 73. italijanski spolnik; 75. veda, ki se ukvarja z proučevanjem uplivov okolja na rastline; 77. staroslovanska pijača; 79. predlog; 81. oblika pomožnega glagola; 83. grška gora; 87. tuje žensko ime; 89. oblika pomožnega glagola; 91. ime bajeslovnega srednjeveškega junaka, ki je nastopal v takratnih epih; 96. nedavno umrli, po rodu slovenski pisatelj; 98. izumrli evropski narod; 99. evropska prestolnica; 101. zaliv in pristanišče v Rdečem morju; 102. dva enaka soglasnika; 103. potepuh, falot; 105. skupina hiš; 106. miselni bitje; 107. evropska reka; 109. predlog; 110. tuje žensko ime; 113. obramba, utrdba; 116. zopnost, neprijetnost; 118. madžarski politik, vodja liberalne stranke 1803—1876; 121. nikalnica; 124. poseduje; 125. žuželka; 126. evropska denarna enota; 129. določeno število; 130. angleško »ali«; 133. skrajšan podredni veznik.

Pred popisom prebivalstva

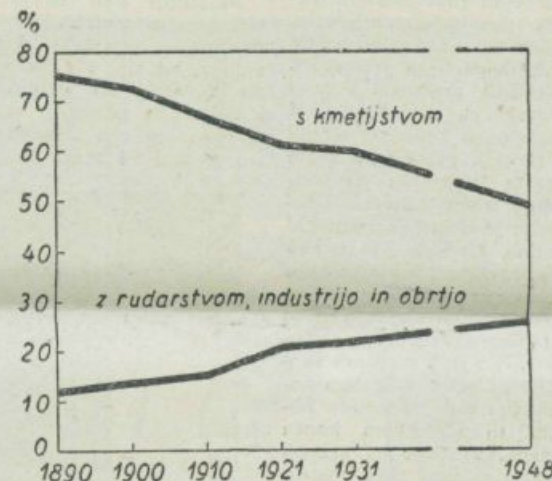
(Nadaljevanje s 1. strani)

Obenem z ekonomskim razvojem slovenskega prebivalstva opazujemo tudi razvoj izobrazbe. V letu 1880 je bilo na Slovenskem še 46 odstotkov nepismenih, 68 let kasneje pa, v letu 1948, samo še 2,43 odstotkov. Znatnejše predele nepismenosti imamo danes samo še v Prekmurju in v jugozahodnem delu Slovenije, to je v okrajih Ilirska Bistrica in Sežana. Po izobrazbi ima na Slovenskem vsak 187. človek fakultetno izobrazbo, vsak 35. človek višjo srednješolsko izobrazbo in vsak 13.

Obvestilo članom MAK

Vsi člani Mariborskega akademskega kluba, ki žele dobiti podporo iz tovariškega sklada kluba, naj oddajo do 1. aprila prošnje Univerzitetnemu odboru ZSJ. Prošnje naj vsebujejo osebne podatke, priloženo pa naj tudi priporočilo fakultetnega socialnega referenta in frekventacijsko potrdilo.

Odbor

v 80 specialnih trgovinah s čevlji

dobite v vsakem večjem mestu države najlepši pregled vseh modnih novosti in bogato izbiro pomladanskih vzorcev obutve po tovarniških cenah

Pri nas ste vedno strokovno postreženi!

Trgovsko podjetje z obutvijo in usnj. galanterijo
„Triglav“
Tržič

Ray „Sugar“ Robinson

(Nadaljevanje s 5. strani)

bo zopet obiskal Evropo. Gotovo si je mislil: »Sedaj odhajam, da bi malo splohne bunke in se vrne bojevitost. Toda: So long next year!« Tedaj gotovo ni niti najmanj slutil, da se bo njegovo drugo gosovanje vse drugače končalo.

Dvojni svetovni prvak

Kakor hitro se je Robinson vrnil v Ameriko, se je takoj lotil resnega treninga. Trdno je bil odločen, da v kratkem pozove na dvoboj Jaka la Motta. Bil je prepričan, da ga bo premagal in si tako osvojil drugi!

Robinson ima dober okus. V Parizu pleše s filmsko igralko Martine Carol

naslov svetovnega prvaka. Vsa svetovna športna javnost je težko pričakovala ta dvoboj. Minenja o tem, kdo bo zmagoval, so bila zelo različna, zato je množica na dan dvoboja 14. februarja 1951 do zadnjega kotička napolnila veliki stadion v Chicagu, medtem ko so milijoni Američanov zasledovali potek borbe po televiziji. Brž ko se je pričela borba, se je pokazalo, da hoče la Motta zmagati že v prvih rundah. Robinsonovi odgovori na silovite napade la Motta so bili netočni in le s svojimi znanimi levimi stop-direkti je zadrževal nasprotnika v polno. Tako je tekla borba vse do osme runde. V deveti rundi je Robinson prevzel iniciativo v svoje roke. La Motta je začel popuščati, Robinson pa je napadel z vso silo. V naslednji rundi so dobro merjeni Robin-

sonovi crocheji in uppercuti kar deževali in La Motta se je že pričel opotekati po ringu. Se enkrat je La Motta z zadnjimi silami pognal Robinsona med vrvi, toda takoj nato ga je Robinson ponovno zasul s serijo preciznih udarcev. Od tega trenutka dalje se je ustavil le za toliko, da je zajel sapo, nato pa je nadaljeval z »demoliranjem« nasprotnika. Dal je kakih 150 udarcev za enega samega vrtnega. Ves zbit in krvav se je La Motta pričel opotekati. Trikrat je kazalo, da bo padel, a vendar ni. Končno je sodnik prekinil to mrevarjenje in ob huroskem vpitju gledalcev proglasil Robinsona za zmagovalca. Tako je postal svetovni prvak srednje kategorije. Medtem ko so La Motta nudili kisik, se je Robinson smehljaje priklanjal in pozdravljaj množico. Njegov cilj je bil dosežen: postal je dvojni svetovni prvak. (Konec prihodnjic)

OBVESTILO SANOPOMOČI

Odbor Studentske Samopomoči ZSJ opozarja socialne referente združenj fakultet, akademij in visokih šol, da pobere prispevek 100 din za Samopomoč tudi od absolventov. Nabrano vsoto s spiskom naj dostavijo najkasneje 30. aprila t. l. odboru Studentske Samopomoči. Opozorjamo, da ne bomo upoštevali prošenj absolventov za podporo niti v izjemnih primerih, če bi bil prosilec član združenja, ki zgoraj omenjene dolžnosti ne bi izpolnil.

Odbor Samopomoči

POPRAVEK

V članek »Morfološka slovenskega jezika« v prejšnji številki »Tribune« so se vrinile nekatere tiskarske napake, ki kaže smisel. Na str. 5: v 2. stolpcu vr 33—34 mora biti *veupe*; vr. 59. končnica -je. Na str. 6: 1. stolpec vr. 3. v instr. sg. f. v in 9. in 10. vrstici mora biti: ker so skrajno nespretno po svoje iztrgani iz konteksta (zmečal je tiskarski škar, ni bilo za ponazoritev!). V vrst. 13 je dela seveda vtihotapljeno in spada ven. V 2. stolpcu vr. 9 mora biti samo (in ne sam).